

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ SZERVEZETÉRŐL ÉS KORMÁNYZÁSÁRÓL

ELSŐ RÉSZ AZ EGYHÁZKÖZSÉG

Első fejezet

Az egyházközségekről általában

1. §. Az egyházközség az egyház tagjainak egy meghatározott területen, az istentisztelet gyakorlása és a keresztyén élet hitvallásainknak megfelelő folytatása végett az egyházi jogszabályok szerint szervezett gyülekezet.

Az egyházközségek: anya-, missziói, társ-, leányegyházközségek és szórványok.

- a) anyaegyházközség az a gyülekezet, amely önállóan istentiszteleti helyet és állandó lelkesi állást tart fenn;
- b) missziói egyházközség rendszerint több polgári községben és más vallásúak közt elszórtan élő egyháztagokból szervezett gyülekezet, amely közös lelkesi állással, az egyházi közalap, az egyházmegye vagy az egyházkerület támogatásával működik;
- c) a társult egyházközség külön presbitériummal, istentiszteleti hellyel rendelkező, egyenrangú gyülekezetek szerveződése. Híveik arányosan járulnak hozzá az egyház fenntartásához, egyenlő szolgálatban részesülnek, lelkipásztorukat közös presbiteri és közgyűlési határozattal, egyházközségi és egyházmegyei képviselőiket külön-külön választják;
- d) leányegyházközség az a gyülekezet, amely a lelkipásztori gondozást és a kormányzást illetően valamelyik szomszédos anyaegyházközséghez tartozik, de gyülekezeti feladatait és kötelességeit saját presbitériuma vezetése alatt teljesíti;
- e) szórvány az a gyülekezet, amelyben a hívek kis lélekszáma miatt egyházközségi szervezet nem alakítható. A missziói egyházközségbe nem szervezett szórvány a területe szerint illetékes Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára kijelölt anyaegyház-

községhez tartozik a területe szerint illetékes egyházkerületi közgyűlés megerősítésével.

2. §. Ha valamely egyházközség lélekszáma 20 alá csökken, vagy anyagi elerőtelenedés miatt feladata teljesítésére képtelenné válik, külön egyházi szervezetének megszüntetéséről, illetve más egyházközséghez csatolásáról az illetékes Egyházmegyei Tanács dönt. Az erről rendelkező egyházmegyei határozatot végrehajtás előtt, jóváhagyás végett, az Egyházkerületi Igazgatótanács elé kell terjeszteni.

A megszüntetett egyházközség vagyona – a fennálló jogszabályok betartásával – azon egyházközség kezelésébe kerül, amelyhez a híveket beosztották. Ha az egyházközség feléled, a vagyont ismét rendelkezésére kell bocsátani. Kérésükre a szórványok leányegyházközségekké, a leányegyházközségek anyaegyházközségekké alakulhatnak. Ezt az Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá.

A szórvány támogatását az anyaegyházközség köteles vállalni. Ha ez meghaladja teherbíró képességét, kérheti missziói egyházközséggé való alakítását.

3. §. Egy egyházközség lélekszáma nem haladhatja meg a 4000-et. Az Egyházkerületi Közgyűlés határozata alapján a 4000 lelket meghaladó gyülekezetet ketté kell osztani.

Az egyházközség osztódását az Egyházmegyei Tanács javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés rendeli el, és az egyházmegye felügyeletével az egyházközség presbitériuma hajtja végre.

Az egyházkerületi határozatnak rendelkeznie kell az egyházközségi határok rögzítéséről, valamint az egyházközségi vagyon osztódásának módjáról, vagy a közös vagyon kezelésére és a közös intézmények igazgatására hivatott közös testület létesítéséről.

Az új gyülekezet templomának megépítéséig a meglévő templomot a két gyülekezet közösen használja.

Amennyiben egy egyházközség lélekszáma meghaladja a 2500-at, kötelező módon parókiális köröket és második lelkipásztori állást kell létesíteni.

Amennyiben egy egyházközség lélekszáma meghaladja az 1500-at, kötelező módon segédlelkesi állást kell létesíteni.

4. §. Az anya- és leányegyházközségek közigazgatási viszonyát és az abból származó jogokat és kötelezettségeket a közöttük létrejövő és az egyházmegye által jóváhagyott egyezség szabályozza.

Szabályzat vagy egyezség hiányában bármelyik fél előterjesztésére az Egyházmegyei Tanács, illetőleg másodfokon az Igazgatótanács dönt.

Ennek megfelelően kell meghatározni azt is, hogy az anyaegyházközséget megillető szavazati jogban a leányegyházközség milyen módon részesül.

5. §. Az egyházközségek jelenlegi besorolása és egymáshoz való jogviszonya törvényes. Minden változtatás az illetékes presbitérium kezdeményezésére, az Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára, az Egyházkerületi Közgyűlés jóváhagyásával történik.

6. §. Az újonnan alakuló egyházközség vagyónrészesedésre jogosult attól az egyházközségtől, amelyhez tagjai tartoztak.

A leányegyházközségeknek anyaegyházközségekké alakítása vagy más egyházközségekhez csatolása esetén felmerülő vagyoni kérdésekben az ezekre vonatkozó szerződés a mérvadó. Ennek hiányában a jogvitában az Egyházmegyei Tanács, fellebbezés esetén az Igazgatótanács dönt.

7. §. Az egyházközség az egyházi Kánonban megszabott módon kormányozza önmagát, s az egyházi felsőbb testületek megalakításában, a Kánonban meghatározott feladatok teljesítésével vesz részt.

Az Egyházmegyei Közgyűlésbe minden egyházközség annyi lelkeszi és világi képviselőt küld, ahány önálló lelkeszi állást tart fenn.

Második fejezet

Az egyháztagok egyházközségi illetősége

8. §. A Romániai Református Egyház tagságát az egyházalkotmány harmadik cikkelye szabályozza.

Románia területén minden református vallású lakos annak az egyházközségnek tagja, amely polgári lakóhelyén működik, ha pedig abban a polgári községben református egyház nincs, annak az egyházközségnek tagja, amelyikhez lakóhelye tartozik.

Ha egy polgári községben több egyházközség van, az egyháztagok a lakhelyük szerinti egyházközséghez tartoznak.

Más keresztyén egyház megkeresztelt tagjai református egyháztagnak tekinthetők, ha szabályszerűen áttérnek, és a gyülekezet presbitériuma vagy annak képviselői előtt előző felkészítés után konfirmációi vallástételt és fogadalmat tesznek. Az így református egyháztaggá lett hívek 14 éven aluli gyermekei szintén egyháztaggá válnak, amennyiben a szülők a keresztség

válnak, amennyiben a szülők a keresztség sákramentumában részesültek.

A nem keresztyének református egyháztaggá válnak, ha oktatásban részesülnek és felveszik a felnőtt-keresztséget. A felnőtt-keresztség 14 éves életkor felett szolgáltatható ki.

A református egyháztagság megszűnik, amennyiben a nyilvántartott egyháztagnak szabályszerűen kitér, lemond, vagy őt fegyelmi határozat alapján kizárják. A kitérés és az egyházunkba való áttérés írásos nyilatkozat alapján vagy a presbitériumi vizsgálatot követő határozata szerint történik.

9. §. Aki véglegesen más egyházközség területére költözik, az köteles előbbi egyházközségéből kijelentkezni, új egyházközségébe bejelentkezni. Hatheti helybenlakás után az új lakóhely szerint illetékes egyházközség tagjává lesz, és az önkéntes egyházi közterheket új lakóhelyén az odaköltözést követő legközelebbi évtől kezdve viseli.

10. §. Bármely egyháztagnak, aki a saját lakóhelye szerinti egyházközségén kívül más református egyházközségben is rendszeresen viseli az egyházi terheket, azok mindegyikében gyakorolhatja az egyháztagokat megillető jogokat, de választhatósági joga csak egy gyülekezetben van.

Az egyháztagok jogai és kötelességei

11. §. Egyházunk megkeresztelt tagjai kétéves konfirmációi előkészítő oktatás után legkorábban 14 évesen konfirmálnak. Konfirmált ifjaink úrvacsoravételre jogosultak.

12. §. Az egyháztagok jogai:

- a) egyházközségi választói és választhatósági jog minden olyan konfirmált és 18. évét betöltött egyháztagnak megillet, aki az egyházi közteherviselésben részt vesz, kivéve, ha a Kánon a továbbiakban másképp nem rendelkezik;
- b) bármely egyházi szolgálat igénybe vétele;
- c) az egyházi életben felmerülő sérelmek esetében az egyházi hatóságok védelmének igénybe vétele.

Az egyháztagok kötelességei:

- d) erkölcsileg tiszta, az evangélium szellemétől áthatott, józan, mértékletes élet;
- e) a vasárnapok és ünnepnapok megtartása, nyilvános istentiszteleten való részvétel, az úrvacsorával való élés, keresztelési, konfirmálási, esketési, temetési szolgálatok igénybe vétele;

- f) a gyermekeik oktatásáról, vallásos neveléséről, neveltetéséről és konfirmáltatásáról való gondoskodás;
- g) a közterhek viselése;
- h) az egyházi törvények és rendeletek betartása;
- i) az egyházi szolgálatban való részvétel.

Harmadik fejezet

Az egyházközség tisztviselői és tisztségviselői

13. §. Az egyházközség tisztviselői (nem alkalmazottak): az egyházközségi főgondnokok, gondnokok, presbiterek, egyházfik, presbitériumi jegyzők, szeretetmunkások és más megbízatással rendelkezők.

Az egyházközség tisztviselői (alkalmazottak): lelkipásztorok, vallásnádok, diakónusok, kántorok, harangozók, pénztárosok, könyvelők és más alkalmazottak.

A tisztviselők közül tisztségviselői megbízatással is rendelkezhetnek a lelkipásztorok és a gyülekezetépítő munkát végző más alkalmazottak.

14. §. Az egyházközségi tisztviselők felelősek a felsőbb egyházi testületek hozzájuk utalt rendeleteinek, valamint a presbitérium és az Egyházközségi Közgyűlés határozatainak végrehajtásáért.

Minden egyházközségi tisztségviselő és tisztviselő egyházi és vallási ügyekben egyedül egyházi hatóságától függ. Egyházi hatóságaival vagy egyháztagokkal szemben polgári hatósághoz vagy bírósághoz csak abban az esetben fordulhat, ha előzőleg már az ügyben az egyházi hatóság jogerősen döntött. Kivételt képeznek a közbűntények.

Az egyházközségi tisztségviselők tisztségük elfoglalásakor esküt tesznek az őket megválasztó közgyűlés előtt.

Akit ugyanarra a tisztségre választanak, amelyet addig is viselt, nem tesz újból esküt.

15. §. A 13. §-ban felsorolt egyházközségi tisztviselők törvényes javadalmában részesülnek. Javadalmazásukat a presbitérium által szabályszerűen kiállított, az Egyházközségi Közgyűlés által elfogadott, egyházmegyei és egyházkerületi jóváhagyással ellátott díjlevélbe kell foglalni. A díjlevélben meghatározott javadalmat alábbszállítani vagy megcsonkítani nem szabad. Kivételes esetekben ezek az Egyházkerületi Közgyűlés határozatával módosíthatók. A tisztviselők alkalmazásukkor munkaszerződést kötnek az egyház-

község presbitériumával. Az Igazgatótanács által jóváhagyott modell szerint a szerződésnek tartalmaznia kell a munkatörvénykönyv arra vonatkozó előírásait és az alkalmazó sajátos követelményeit. A szerződésben részletesen meg kell határozni az alkalmazott munkakörét és javadalmazását. A javadalommal rendelkező tisztviselők évenkénti törvényes szabadságra jogosultak.

16. §. Az egyházközségnek jogában áll az egyházi Kánon keretei között egyéb egyházközségi tisztviselői állást létrehozni, melyet jóváhagyás végett minden esetben fel kell terjeszteni az Egyházmegyei Tanácshoz, és intézkedés végett az Igazgatótanácshoz is.

17. §. Az egyházközségi tisztségekre, hacsak a Kánon külön kérését nem kíván, meg lehet választani olyan egyháztagot, aki az egyháznak konfirmált tagja, a választók névjegyzékében szerepel, tiszta erkölcsű, józan életet él és az egyház iránti buzgóságban példamutató.

A) A lelkipásztor

18. §. A lelkipásztor jogai és kötelességei:

a) Az egyház hivatalos liturgiája szerint végzi az istentiszteletet és az egyházi szolgálatokat. Felelős az istentiszteletek pontos és az egyház szabályainak mindenben megfelelő megtartásáért. Ilyen szolgálatot az egyházközség területén bárki más csak a lelkipásztortól nyert felhatalmazás vagy engedély alapján végezhet (parókusi jog). Az egyházközség és tagjainak békéje érdekében az illetékes esperes ettől eltérő utasítást adhat, de ezt a lelkipásztorral a szolgálat megkezdése előtt írásban közölnie kell.

Saját egyházmegyéje területén az esperes, saját egyházkerülete területén a püspök, illetve törvényes helyetteseik bármikor tarthatnak istentiszteletet, vizitációk alkalmával pedig az általuk kijelölt, a vizsgálatban részt vevő lelkipásztorok is.

A lelkipásztornak Isten Igéjét az ó- és újszövetségi kanonikus könyvek alapján hiven és buzgón kell hirdetnie, a bibliamagyarázatokra nagy gondot kell fordítania. Minden gyülekezetben hetente három vagy több igehirdetéses istentisztelet (vasárnap délelőtt, délután és egy hétköznapon), az anyaegyházközségekben gyülekezeti, presbiteri, nőszövetségi és ifjúsági bibliaórát is kell tartani.

A lelkipásztornak mind az igehirdetésben, mind tanításában, előadásában és nyilatkozataiban tiszteletben kell tartania egyházunk hitvallását. A lelkipásztornak igehirdetési és nyilatkozatai által ápol-

nia és erősítenie kell a krisztusi szeretetet, gondosan kerülnie kell a személyeskedést.

A sákramentumok kiszolgáltatását, vasárnapi és ünnepi alkalmi énekek kijelölését, a konfirmációt, az esketést, a temetésen pásztori kötelességeit mindenben hitvallásunk szerint kell végeznie.

Nyilvános istentiszteletet csak az önálló lelkipásztorok, helyettes és segédlelkészek, valamint lelkészjellegű egyének tarthatnak. Szószékbe engedhetők a hivatalos felhatalmazással kibocsátott legátusok és teológiai hallgatók is. Ők a lelkipásztor által kiválasztott és jóváhagyott, illetve hivatalos kiküldőjük által kijelölt és a lelkipásztor által láttamozott imákat és prédikációkat mondanak vagy olvasnak fel. A felsoroltakon kívül a templomi szószékbe istentisztelet végzése céljából mások nem bocsáthatók. Sákramentumokat kizárólag felszentelt, illetve erre felhatalmazott lelkipásztorok, lelkészjellegű egyének, segédlelkészek szolgáltatnak ki. Istentiszteleti szolgálaton palástot csak önálló lelkipásztorok és segédlelkészek, lelkészjellegű egyének viselhetnek.

A lelkipásztorok felelősséggel tartoznak mindazon prédikációkért, bibliamagyarázatokért, melyeket helyettük mások tartanak a templomban. Annak érdekében, hogy az istentiszteletet minden egyházközségben megtartsák, szükség esetén a vallástanár, kántor vagy egy, a lelkipásztor által kijelölt egyháztag olvassa fel az igehirdetést és imát az úrasztalától az általa vezetett istentisztelet keretében. Az istentisztelet rendszeres megtartásáért a lelkipásztor, illetve a helyi presbitérium a felelős.

b) Végzi az egyházközséghez tartozó hívek lelkigondozását. A gyermekek körében szervezi, végzi, illetve ellenőrzi a gyülekezeti, és szükség esetén az iskolai vallásoktatást. A konfirmandusokat szabályszerűen előkészíti, általában gondoskodik az ifjúság hitbeli és erkölcsi nevelésének irányításáról. Gondoskodik az ifjúsági és felnőtt egyházi szövetségek létrehozásáról és azok hitvallásos jellegéről. Teljes buzgósággal arra törekszik, hogy a gyülekezetben béke és egyetértés legyen.

Az egyházközség családjait évente meglátogatja. Ha a gyülekezet nagysága miatt ezt nem tudja megtenni, akkor legalább 200 családot látogat meg a presbiterek bevonásával. A gyülekezet betegeit felkeresi, azok kérésére az úrvacsorát házuknál kiszolgáltatja, házi istentiszteleteket tart. A Szentírás és minden református egyházépítő irat, folyóirat terjesztéséről gondoskodik. Kötelessége vallásos

ünnepélyek és szeretetvendégségek tartása, illetve rendezése. A gyülekezet életéről és állapotáról rendszeresen beszámol a presbitériumnak, évi jelentést készít, melyet a presbitériummal és a közgyűléssel megtárgyal. Felkarolja az egyházépítő és egyháztársadalmi munkák minden ágát.

c) Ha abban az egyházközségben külön lelkész nincs kinevezve, a katonaságnál, katonai és polgári kórházakban, árvaházakban, öregotthonokban, javítóiskolákban, börtönökben lehetőség szerint egyházi szolgálatot végez.

d) Felel az egyházi törvények és rendelkezések végrehajtásáért. Gondoskodik a jegyzőkönyvek, aranykönyvek, Historia Domus, szolgálati napló, egyházi anyakönyvek, családkönyvek, egyéb nyilvántartások előírások szerinti vezetéséről. A felsőbb egyházi hatóságoktól igényelt jelentéseket pontosan és időben elkészíti. Az anyakönyvekből kérésre egyházi ügyben vagy magánhasználatra kivonatot készít. Az 1895. okt. 1. előtti meglévő anyakönyvekből, mint az állam által elismert okiratokból, magánszemély kérésére vagy hivatalos megkeresésre, hivatalos kivonatot állít ki. Köteles a lelkészi iroda teendőit a szabályzatok értelmében ellátni. Teljesíti az egyházi ügyvitel reá háruló feladatait.

e) Felügyeli az egyházközség intézményeit, ellenőrzi a tisztviselők és alkalmazottak tevékenységét. Az egyházközség presbiterei számára presbiterképzést szervez. Gondoskodik arról, hogy a presbiterek szerezzenek tudomást és vegyenek részt az egyházmegyei vagy körzeti presbiteri és főgondnok/gondnok-, valamint az egyházkerületi gondnok-konferencián.

f) Vezeti az egyházközség szellemi és anyagi életét. Teljesíti az elnöki feladatokat a presbitériumban és az egyházközségi közgyűlésen. Presbiteri gyűlést, egyházközségi közgyűlést lelkipásztor-elnök nélkül tartani nem lehet.

Jelen cikkelyt alkalmazni kell a helyettes lelkipásztorokra is.

19. §. Ha egy egyházközségben több önálló lelkipásztor van, az elnöki feladatok ellátását (a parókusi jog gyakorlását) az egyházközség, illetve a presbitérium belkörüleg szabályozza.

20. §. A lelkipásztornak magánéletében a következő elvárásoknak kell eleget tennie:

a) A lelkipásztornak állandó jelleggel az egyházközségében kell laknia.

A lelkipásztor-házaspárok esetét külön rendelet szabályozza.

Ha akár hivatalos, akár magánügyei miatt elhagyja egyházközségét, gondoskodnia kell arról, hogy a lelkipásztori szolgálatokban ne legyen fennakadás.

Két napon túl terjedő távolmaradást be kell jelentenie a gondnoknak és az esperesnek, közölve, hogy helyettesítésére nézve milyen intézkedést tett.

Ha ez nem szolgálati ügyben történik, távolmaradása beszámít az évi pihenőszabadságba. A lelkipásztor évenként a törvény által előírt hivatalos szabadságra jogosult. Betegség esetén a helyettesítésről az esperes, a helyettesítés költségeiről az egyházközség gondoskodik. A beteg lelkipásztornak a betegpénzt a megbiztosító folyósítja. A tanulmányi célra igénybe vett szabadságot a presbitérium engedélyezi, és az Igazgatótanács hagyja jóvá. A tanulmányi idő alatti helyettesítésről a lelkipásztor gondoskodik, és költségeit a gyülekezet-től tanulmányi ideje alatt is folyósított fizetéséből maga állja. A tanulmányi szabadság ideje egy év, ezt rendkívüli esetekben a presbitérium, illetve az Igazgatótanács meghosszabbíthatja. Ugyanez vonatkozik a gyülekezeti szolgálatot külföldön végző lelkipásztorokra is.

b) Lelkipásztori hivatásának mindenben megfelelő életet kell élnie. Mint Krisztus szolgája, tanúsítson pásztori szeretetet a gyülekezet tagjai iránt. Szolgatársaival éljen testvéri egyetértésben. Munkatársai iránt tisztelettel viselkedjen, segítse és vezesse őket jó tanácsokkal. Családi életével is mutasson példát.

Házasságot hozzá illő, vallásos buzgóságban és a magánéletben példaadó református vagy evangélikus társsal köthet.

c) A lelkipásztor nem gyakorolhat olyan foglalkozást és nem folytathat semmi olyan tevékenységet, amely szent hivatásának nem felel meg, vagy amely a tanulmányozásban, hivatalos teendői végzésében akadályul szolgálhat, híveivel való viszonyát megzavarhatja. Bármilyen mellékfoglalkozást csak az Egyházmegyei Tanács engedélyével vállalhat. Az így adott engedélyeket az esperes köteles az egyházkerület Igazgatótanácsának bejelenteni. Amennyiben a mellékfoglalkozás egyetemes egyházi érdekből kifogásolható, az Igazgatótanács azt eltilthatja.

d) A lelkipásztornak megjelenésében és öltözködésében a lelkipásztori hivatásnak mindenben meg kell felelnie. Istentiszteleti szol-

gálatban fekete öltönyt, palástot és a szolgálat jellege szerint süveget kell viselnie.

21. §. A segédlelkész és a katekéta lelkipásztor azt a munkát köteles végezni, amelyet számára a presbitérium és a lelkész kijelöl.

22. §. Ha egy helységben több lelkipásztor szolgál – a lelkészjellegű egyéneket, nyugdíjas lelkipásztorokat és segédlelkészeket is ide kell számítani –, a hivatalára nézve legidősebb lelkész elnöklete mellett lelkipásztori kollégiumot alkotnak. A kollégium rendszeresen tanácskozik.

Lelkipásztori kollégiumot alakíthatnak egy-egy kistérség egyházközségeinek lelkipásztorai is.

B) Az egyházközségi főgondnok és gondnok

23. §. Minden egyházközségben a hitvalló, köztiszteletben álló, egyházi kötelezettségeit buzgón teljesítő presbiterek közül egyházközségi gondnokot kell választani. Hasonló kritériumok alapján, az egyházközség presbitériumának határozata szerint, egyházközségi főgondnok is választható. A gondnokot és főgondnokot a presbitérium a maga kebeléből választja.

24. §. Az egyházközség lelkipásztora és főgondnoka (gondnoka) alkotja az egyházközség elnökségét.

25. §. Az egyházközségi főgondnok kötelességei:

- a) a lelkipásztorral együtt képviseli az egyházközséget aláírási joggal az egyházi és világi hatóságok előtt;
- b) a presbitérium nevében felügyeli az igehirdetés, a vallástanítás és a gyülekezetépítés jó rendjét;
- c) a lelkipásztorral egyetértésben összehívja a presbitériumot és az Egyházközségi Közgyűlést;
- d) felügyel az egyházközség összes ingó és ingatlan javaira, és mint a számvizsgáló bizottság tagja, kezelésük ellenőrzésében részt vesz;
- e) lelkipásztor elnöktársával együtt felelős az egyházközség költségvetésének, számadásának elkészítéséért, illetőleg betartásáért, a különféle adók és járulékok befizetéséért;
- f) a lelkipásztorral együtt aláírja a presbitérium határozatait, az egyházközség nevében kiadott szolgálati és egyéb bizonyítványokat, felterjesztéseket;

26. §. Az egyházközségi gondnok kötelességei:

Ott, ahol nincs egyházközségi főgondnok, vagy annak akadályoztatása esetén, végzi az előző cikkelyben felsorolt feladatokat.

Kötelességei:

- a) gondját viseli az egyházközség vagyonának, az ezzel kapcsolatos munkálatokat időben elvégezteti;
- b) gondoskodik az egyházközség nagy értékű ingóságainak és ingatlanainak kezeléséről;
- c) gondoskodik arról, hogy az egyháztagek az egyház fenntartására szolgáló és a felsőbb hatóságok által megszabott járulékot pontosan befizessék;

Ahol van főgondnok, a gondnok további kötelességeit a presbitérium szabályozza.

27. §. A presbitérium szükség szerint választ egy vagy több vagyonkezelőt, aki(k)nek feladatait, megbízatása(uk) időtartamát és esetleges díjazását az állás szervezésére vonatkozó szabályrendelet állapítja meg.

C) A presbiter

28. §. A presbiter az egyházközség lelki, szellemi és anyagi ügyeinek intézésében, az egyházi önkormányzat gyakorlásában és az egyházi fegyelem fenntartásában közreműködő egyházközségi tisztségviselő. A presbitereket az egyházközség választójogosult tagjai a választhatóság jogával bíró, köztiszteletben álló, 25. életévüket betöltött egyháztagek közül választják, akik az istentiszteleteken rendszeresen részt vesznek, úrvacsorával rendszeresen élnek, az egyház munkáiban közreműködnek, az egyház rendtartásait és jogszabályait tiszteletben tartják és tisztességes családi életet élnek.

Kötelességei:

- a) őrködi az igehirdetés, a vallástanítás és a gyülekezetépítés jó rendje fölött;
- b) támogatja a lelkipásztort minden irányban egyházvédő és egyházépítő munkájában;
- c) részt vesz a presbitérium gyűlésein, tanácskozásain és mindenfajta presbiteri továbbképzőn;
- d) közreműködik a presbitérium által alkotott bizottságokban, s külön megbízatások esetén azok teljesítésében eljár;
- e) buzdítja az egyházközség tagjait az egyház iránti kötelességeik teljesítésére, a híveket szeretettel figyelmezteti Isten törvényeinek megtartására, megint azokat, akik rendetlenül élnek (1Thessz 5,14);
- f) rendszeresen látogatja az egyházközségnek felügyeletére bízott tagjait, különösen az elhagyatottakat, betegeket, a

lelkigondozói és missziói munkában a lelkipásztornak segít, látogatásairól a lelkipásztornak jelentést tesz;

- g) mind magán-, mind családi életében az egyház iránti törhetetlen ragaszkodásával, tisztességes magaviseletével, az istentiszteleten való buzgó részvétellel, a sákramentumokkal való éléssel az egyháztagek előtt példát mutat.

29. §. Elveszíti tisztségét az a presbiter, aki:

- a) három egymás után következő presbiteri gyűlésen nem jelenik meg, és elmaradását a presbitérium felhívásának kézbesítésétől számított 15 nap alatt nem igazolja;
- b) aki vonakodik a számára kiosztott munkát teljesíteni;
- c) aki elhanyagolja az istentiszteletek látogatását;
- d) aki nem él rendszeresen úrvacsorával;
- e) aki akár házasságkötésénél, akár – vegyes házassága esetén – nemén lévő gyermekeinek református nevelésében és tanításában egyházunk kárára jár el.

Ezek a mulasztások és cselekedetek a presbiteri tisztség – presbitériumi vagy fegyelmi határozattal történő – elvesztését vonják maguk után.

30. §. A presbiter az egyházközségtől fizetést nem kaphat. Az egyházközség főállású tisztségviselője – kivéve a Kánonban meghatározott eseteket – presbiter nem lehet.

D) A kántor

31. §. Minden egyházközség kántori állást tölthet be pályázat vagy meghívás útján, lehetőség szerint református egyházztaggal, ha az állás anyagi feltételeit biztosítani tudja.

A kántor a lelkipásztor munkatársa a liturgiai szolgálatban, és amennyiben református vallású, hivatalból tanácskozási jogú tagja a presbitériumnak.

32. §. A kántorok képzésének, képesítésének és alkalmazásának rendjét a Romániai Református Egyház kántorképzési és képesítési szabályzata határozza meg, melynek értelmében a következő fokozatú kántori beosztások léteznek:

- a) Egyházkerületi Kántorképesítő Bizottságtól oklevelet nyert, illetve zeneakadémiai vagy egyetemi végzettség birtokában orgonaművészi, zongoraművészi, egyházzzenészi, zenetudósi, karmesteri vagy zenetanári diplomát szerzett. Az utóbbiaknak vállalniuk kell, hogy alkalmazásuk után hat hónapon belül az

Egyházkerületi Kántorképesítő Bizottság előtt vizsgát tesznek a szabályzat szerint kötelező, nem zenei jellegű tantárgyakból;

- b) Egyházmegyei Zenei Bizottság előtt oklevelet nyert;
- c) oklevéllel nem rendelkező, ideiglenesen alkalmazott.

Az első esetben a kántort az Egyházközségi Közgyűlés, a többi esetben a presbitérium választja.

33. §. A kántor kötelességei:

- a) a lelkipásztorral és a presbitériummal jó egyetértésben eljárni;
- b) a gyülekezeti éneklés vezetése minden istentiszteleti alkalom során;
- c) egyházi énekek tanítása, az egyházi zenekultúra ápolása és fejlesztése a gyülekezetben istentiszteleti alkalmakon, vasárnapon iskolában, a konfirmációi előkészítőn és a bibliaórán;
- d) a gyülekezeti énekkar megszervezése, tanítása és vezetése;
- e) a Zsinat által elfogadott énekeskönyv és korálkönyv használata;
- f) az egyházközség tulajdonában lévő hangszerek állagának felügyelete;
- g) zenei áhítatok szervezése;
- h) saját szakképzettségének emelése, továbbképző tanfolyamokon való részvétellel is, amit a gyülekezet anyagilag is köteles támogatni;
- i) öltözete hivatali működésében az alkalomhoz méltó kell legyen;
- j) azokban az egyházközségekben, amelyekben nincs lehetőség a zenei jellegű feladatok teljes körű ellátására, a kántor felkérhető más gyülekezeti teendők végzésére is. Az ilyen teendők végzésére fordítandó napi munkaidőt a presbitérium határozza meg.

A felsorolt köteleességeknek a presbitériummal kötött munkaszerződés részeként, a munkaköri leírásban részben vagy teljes egészében szerepelniük kell. A munkaszerződést a javadalmazás, a pihenőszabadság és más törvényes jogok vonatkozásában a munkatörvénykönyv és egyházi szabályrendeleteink alapján kell megkötni.

E) A diakónus és missziói munkás

34. §. A presbitérium az egyházközség arra alkalmas tagjai közül önkéntes diakónusokat választ. Az önkéntes diakónusok a presbitérium

gyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt, munkájukról a presbitériumnak és az Egyházközségi Közgyűlésnek jelentést tesznek.

35. §. Az Egyházközségi Közgyűlés az egyházi jogszabályokban meghatározott feltételek mellett a diakóniai munkára szakképesített diakónust alkalmazhat.

Munkáját a presbitérium felügyelete és irányítása alatt végzi.

Mind az önkéntes, mind az alkalmazott diakónus megválasztása után a gyülekezet előtt esküt tesz.

A presbitérium felügyelete alatt teljesít szolgálatot a sajátos feladatokat ellátó missziói munkás, akit missziói szervezet, illetve valamely egyházkerület vagy egyházmegye alkalmaz.

F) Az egyházfi

36. §. Az egyházfit a presbitérium választja a templomi rend fenntartásában, az egyházi gyűlések megtartásában, valamint az egyházközségi igazgatásban és vagyonkezelésben való közreműködésre.

Az egyházfi feladatait, valamint tisztségének időtartamát a presbitérium alapítja meg, és tevékenységét ellenőrzi.

Az egyházfi a gyülekezet előtt esküt tesz.

Negyedik fejezet

Az egyházközségi tisztviselők, tisztségviselők és alkalmazottak választása

37. §. A presbitérium minden évben választói névjegyzéket állít össze, amelyet a lelkészi hivatal két egyező példányban készít el az igazgatótanács rendelkezései szerint.

A választói névjegyzékbe mindazokat fel kell venni, akik a 12a. § értelmében erre jogosultak, és a közteherviselési kötelezettségüknek előző évi december 31-ig esedékes összegét a névjegyzék összeállításáig befizetik.

Azok az egyháztagok, akiket a névjegyzékből hátrálékos egyházfenntartói járulék miatt hagytak ki, de a felszólamlási, illetve fellebbezési határidő alatt tartozásukat kifizették, s ezt igazolják, a bizottság, illetve a lelkész jelentése alapján az esperes által a névjegyzékbe hivatalból felvehetők.

A választói névjegyzéket legkésőbb május 15-ig el kell készíteni, és a lelkipásztor és főgondnok, illetve gondnok aláírásával ellátva a lelkipásztori vagy egyházi hivatalban május 15–23. között megtekinthetők. Ugyancsak ez idő alatt lehet a névjegyzék elleni

fellebbezést beadni. A fellebbezésről a presbitérium vagy erre a célra kiküldött 5 tagú bizottsága legkésőbb június 3-ig határoz, és határozatait elküldi. A bizottság határozatképességéhez az elnökségen kívül két tag jelenléte szükséges.

Ha a presbitérium vagy annak bizottsága elrendeli valamely választónak a választók névjegyzékébe való felvételét, azt a következő folyószámok alatt folytatólagosan jegyzi be, és a felszólamlás folytán felvett választók jegyzékét a presbitérium, illetőleg annak bizottsága hitelesítő záradékkal látja el. Ha ellenben valamely választók névjegyzékébe felvett tagnak a törlését rendeli el, ezt a választók névjegyzéke 3. rovatába, a határozat keltére és a jegyzőkönyv tétel-számára való hivatkozással bejegyzi, amely bejegyzés az elnök aláírásával hitelesítendő. A fellebbezéssel meg nem támadott névjegyzék jogerős.

A választók névjegyzékének mindkét eredeti példányát fel kell terjeszteni az espereshez június 5-ig, ahova június 20-ig fellebbezés adható be. Az esperes az esetleges fellebbezéseket felülvizsgálja, és a választók névjegyzékébe való felvétel megadásáról vagy megtagadásáról legkésőbb június 30-ig végérvényesen határoz.

Az esperes a választók névjegyzékének mindkét példányát az illető év június 30-i keltezésével hitelesíti. Az egyik példányt az esperesi hivatal irattárában megőrzi, a másik példányt pedig az illető egyházközségnek megküldi. A választók hitelesített névjegyzéke jogerős.

Ha érvényes választói névjegyzék valamilyen okból nem volt összeállítható, és erről az esperes hivatalosan meggyőződött, a választói névjegyzékhez kötött eljárás tekintetében az esperes előterjesztésére az egyházmegye gyakorolja a jelen Kánon szerint a választókat megillető jogokat mindaddig, amíg a választók névjegyzéke szabályszerűen el nem készül.

38. §. A választóknak a 12g. és 37. § értelmében elkészült névjegyzéke a hitelesítést követő július hónap első napjától a következő év június 30-ig bezárólag érvényes.

39. §. Szavazati joga csak annak van, aki szerepel a választók névjegyzékében. Tőle a szavazati jog meg nem tagadható, amennyiben időközben a 12 és 37. §-ban felsorolt követelményekkel ellentétbe nem került, vagy a református vallásból ki nem tért.

40. §. A lelkipásztort, a kántort és a presbitereket az egyházközség választásra jogosult tagjai választják; a főgondnokot és a gond-

nokot a presbitérium titkos szavazással választja; a többi egyházközségi alkalmazottat a presbitérium alkalmazza és bocsátja el.

41. §. Az egyházközségi főgondnok, gondnok, presbiterek és pótpresbiterek tisztségének betöltésére minden három évben választást kell tartani, figyelembe véve a 42. §. előírásait.

A választás helyét és idejét az egyházközség alakulásakor, valamint a presbitérium feloszlata esetén az esperes, máskor a presbitérium tűzi ki, s a választást megelőzően két vasárnapon, istentisztelet alkalmával a hirdetések rendjén, illetve a helyben szokásos más módon is közhírré teszi, egyszersmind a választás vezetésére egy vagy több bizottságot nevez ki.

42. §. A presbiterek szolgálati ideje 6 év, oly módon azonban, hogy fele részük 3 évenként kilép. Az első választás alkalmával a kilépőket sorshúzás útján kell meghatározni. Később mindig azoknak a helye üresedik meg, akik a hatévi szolgálati időt kitöltötték.

Az egyházközségi főgondnokot, gondnokot és pótpresbitereket 3 évre választják. A pótpresbiterek száma a presbitérium létszámának egynegyede.

43. §. A presbiterek, főgondnokok, gondnokok és pótpresbiterek ciklusuk lejártá után újrválaszthatók.

44. §. Annak a helyébe, aki a 3 évenként tartandó rendszeres választások közötti idő alatt presbiteri tisztségét elveszíti, más egyházközségbe költözik, lemond vagy meghal, az elnökség a pótpresbiterek közül a sorrendben következőt hívja be szolgálatra. A pótpresbiterek közül behívott presbiter szolgálati ideje addig tart, ameddig azé tartott volna, akinek helyére lépett. A presbitériumnak a presbiteri tiszt megüresedését kimondó határozata ellen az Egyházmegyei Tanácshoz, a pótpresbiter behívása ellen a presbitériumhoz lehet fellebbezni.

45. §. A választás istentisztelettel kezdődik, és ettől számítva legkésőbb 4 órán belül befejeződik. A választás vezetéséről a választási bizottság kiküldésével az első alakuláskor és a presbitérium feloszlata esetén az esperes, máskor a presbitérium rendelkezik. A szabályszerűen meghirdetett választói közgyűlés az arra jogosult megjelentek számától függetlenül határozatképes.

A választás titkos szavazással, a szavazók neveinek nyilvános feljegyzése mellett, szavazólapokkal történik.

46. §. A szavazás lejártaival a közgyűlés elnöke összesíti és kihirdeti a választás eredményét. A választásról jegyzőkönyvet vezetnek.

Az egyházközség megválasztott főgondnokának, gondnokának, presbitereinek névsorát a lelkész a jogerőre emelkedést követő vasárnap a délelőtti istentisztelet keretében kihirdeti. A megválasztottak a gyülekezet színe előtt ünnepélyes esküt tesznek.

47. §. Ha a választás ellen az egyházközség választásra jogosult tagja közül valaki panasszal él, és ha a választási jegyzőkönyvből kitűnik, hogy a választás törvényellenesen folyt le, vagyis:

- a) a választásra kitűzött napot megelőzően két vasárnap nem hirdették ki;
- b) a szavazás nem az érvényes választói névjegyzék alapján történt;
- c) a szavazás nem volt titkos,

az egyházmegye elnöksége a választást megsemmisíti és 15 napi határidővel új választást rendel el.

A választási eljárás vagy valamelyik presbiter megválasztása elleni fellebbezés a választás napját követő 15 nap alatt adható be a presbitérium lelkész-elnökéhez, aki azt a legközelebbi rendkívüli ülés elé terjeszti, és a presbitérium esetleges észrevételeivel együtt 8 napon belül az espereshez juttatja. A fellebbezésről az Egyházmegyei Tanács dönt.

Ötödik fejezet

A presbitérium

48. §. A presbitérium az egyházközség szervezeti, lelki és erkölcsi életét kormányzó és felügyelő testülete.

A presbiterek számát az Egyházmegyei Közgyűlés 6 évenként alapítja meg úgy, hogy az 4-nél kevesebb és 36-nál több nem lehet. Az egyházközség pótpresbitereket is választ, akiknek száma a választott presbiterek számának 1/4 része. A presbitériumnak hivatalból tagja az egyházközség minden önálló lelkipásztora.

Tanácskozási jogú tagja minden pótpresbiter, a kántor, a gyülekezet területén működő vallástanár, katekéta, az IKE elnöke, a nőszövetség elnöke és az egyházközség más szolgálattelője is.

49. §. A presbitérium legalább negyedévenként ülésezik.

Évente legalább két olyan presbiteri gyűlést kell tartani, amely főleg missziói, diakóniai és vallásos nevelési kérdésekkel foglalkozik. Ezeket vagy külön gyűléseken presbiterképzés vagy továbbképzés is helyet kell kapjon.

Rendkívüli presbiteri gyűlést kell tartani az egyház előjáró testületeinek meghagyására, vagy ha a presbitérium legalább egynegyede azt írásban kéri.

A presbiteri ülések nyilvánosak, de az elnökség vagy a jelenlevők egyharmadának kívánságára zárt ülést kell tartani.

E gyűlések megtartásáért a lelkipásztor, a főgondnok és a gondnok személyesen felelős.

50. §. A presbiteri gyűlés elnöke a parókus lelkipásztor és a főgondnok (gondnok).

A parókus lelkipásztor halála vagy akadályoztatása esetén a presbiteri gyűlés összehívásáról és vezetéséről az esperes rendelkezik.

51. §. Minden gyűlésre a presbitérium tagjai a gyűlés helyét, idejét és napirendjét tartalmazó meghívót küldenek legalább 3 nappal azelőtt. A gyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni.

A meghívón nem közölt vagy önálló indítványok csak a jelenlevő presbiterek többségének hozzájárulásával tárgyalhatók.

52. §. Érvényes határozat hozatalához a presbitérium választott tagjainak fele jelen kell legyen. Ha ennyien másodszori meghívásra sem jelennek meg, akkor a jelenlevők határoznak.

53. §. A gyűlést éneklés után az elnöklő lelkipásztor bibliaolvasással és imádkozással nyitja meg, és az Úr imádságával és áldással zárja.

A határozathozatal kézfelemeléssel, titkos szavazással vagy név szerinti szavazással történik. A szavazásban a presbitérium minden jelen lévő tagja köteles részt venni.

Kézfelemeléssel szavaz a presbitérium a közteherviselésre vonatkozó határozatok esetében.

Titkos szavazást kell elrendelni személyi kérdésekre vonatkozó határozathozataloknál (például állások betöltése, fegyelmi ügyek, vagy a presbitérium valamelyik tagját személyesen érintő ügyek), ha azt az elnökség vagy a jelen lévő presbiterek fele kéri.

Név szerinti szavazást kell elrendelni vagyoni ügyekben a következő esetekben:

- a) ingatlan szerzésénél, elidegenítésénél és bérbeadásánál;
- b) kölcsön felvételénél, tőkepénz kihelyezésénél;
- c) visszerhes szerződés kötésénél;
- d) perek indításakor és fellebbezésekor.

A név szerinti szavazásnál a határozat mellett és ellene szavazók nevét jegyzőkönyvbe kell foglalni.

54. §. Minden ülésről pontos és kimerítő jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az elnökség, a jegyző és a gyűlés megalakulásakor megnevezett két presbiter hitelesít.

Ha a jegyzőkönyvet az ülés végén nem olvasták fel, a következő ülésen fel kell olvasni, megtörténtét pedig jegyzőkönyvbe kell foglalni.

Jegyzőjét a presbitérium szabadon választja. A jegyzőkönyvet az elnök nem vezetheti.

55. §. A presbitérium határozata ellen, annak meghozatalát, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Tanácsnál lehet fellebbezni. A fellebbezést a lelkeszi hivatalhoz kell beadni, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül felterjeszti. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

56. §. A presbitérium feladatai:

a) Istentisztelet:

Örködi afelett, hogy minden istentiszteleten, keresztelés, úrvacsoraosztás, konfirmáció, esketés, temetés alkalmával, általában egyházi ünnepi alkalmakkor, az egyházközség tagjai részéről mindenek egyházi kánonunk szerint, ékesen és jó renddel történjenek; vigyáz arra, hogy az istentiszteleti helyet az egyháztól idegen (az egyházalkotmányunk második szakasza szellemének ellentmondó) célra ne használják.

b) Ünnepek megtartása:

Felügyel arra, hogy a vasárnapot és ünnepeinket az egyházközség tagjai hűségesen és illendően megtartsák, és ebben példamutatóan elöl jár.

c) Lelkigondozás és egyházfegyelem:

Örködi a gyülekezeti élet Szentírás és hitvallásaink szerinti tisztasága felett. Védi egyházunk tagjait minden tévtanítással szemben. Törekszik a Krisztus szerinti életfolytatás megvalósítására az egyházközség tagjainak életében. Ismétlődő tévelygések és vétségek esetében a pásztori intés után gyakorolja az egyházfegyelmet.

d) Hitoktatás és vallásos nevelés:

Gondoskodik a gyermekek és az ifjak vallásos neveltetéséről, és biztosítja ehhez a megfelelő körülményeket. Támogatja az egyházközség területén az iskolai vallásoktatást.

e) Szeretetszolgálat:

Megszervezi és irányítja a szeretetszolgálatot, diakóniai bizottságokat, támogatja mindazokat a kezdeményezéseket és intézkedéseket, amelyek az árvák, özvegyek, betegek, öregek, szegények, fogyatékosok, magányosok és más nyomorúságban lévők megsegítésére irányulnak.

f) Misszió:

Az egyházközségben folyó missziói tevékenységekre felügyel és azokat támogatja. Gondoskodik a missziói munkák anyagi támogatásáról, a missziói célokat szolgáló önkéntes adakozás fenntartásáról, a legátusok számára való egyházközségi adománygyűjtésről. Megszervezi, felügyeli, támogatja, képviselője által irányítja azokat a belmissziói egyesületeket, bizottságokat és szövetségeket (IKE, Református Nőszövetség, bibliakörök, cserkészlet stb.), amelyeknek célja a hívek lelki, erkölcsi életének előmozdítása és ápolása. Megszervezi és felügyeli az egyházi iratterjesztést.

g) Az egyház szabadságának védelme:

Felügyel arra, hogy az egyházközség törvényben biztosított szabadsága, az egyház érdeke sérelmet ne szenvedjen. Az esetleg tapasztalt sérelmet az egyházmegyének jelenti.

h) Egyházszerzés:

Az egyházközséget presbiteri körzetekre osztja, és azokban a presbiteri feladatok ellátásáról gondoskodik.

Az egyházközségnek több egyházközségre vagy parókiális körre való megosztása esetében egyházközségi szinten határoz és intézkedik.

i) Egyházközségi szolgálatok megszervezése:

Határoz az egyházközségi tisztségek szervezéséről, a munkaszerződések és munkaköri leírások, díjlevelek kiállításáról, a szervezett állások betöltésének feltételeiről.

j) Örökség, adomány, alapítvány elfogadása:

Határoz az egyházközség kezelésére bízott alap vagy alapítvány, örökség, hagyaték, adomány elfogadásáról.

k) Ingó és ingatlan javak kezelése:

Az egyházközség ingó és ingatlan javait, valamint a kezelésére bízott alapítványokat és alapokat nyilvántartja, kezeli, jövedelmeztesíti, és azokról pontos leltárt vezet. Gondoskodik az egyházközség ingatlan vagyonának, különösen épületeinek sértetlenségéről és jó karban tartásáról; örködi afelett, hogy egyházi és templomi kegy-

szereket el ne idegenítsenek, vagy le ne foglaljanak és jó karban, pontos nyilvántartás szerint őrizzenek.

l) Határoz az egyházközség vagyonának elidegenítése, megterhelése, hosszú távú bérbeadása, új vagyontárgyak szerzése, kölcsön felvétele ügyében;

m) Költségvetés és pénzkezelés:

Az egyházközség költségvetését évenként elkészíti és jóváhagyás után végrehajtja. Gondoskodik az egyházfenntartói járulékok, egyházi közterhek megállapításáról és azok begyűjtéséről. Gondoskodik a központi járulékok és a nyugdíjjárulék időben való kifizetéséről. Pénzügyi bizottságot szervez, mely az egyházközség elnökségének közreműködésével az egyházközség pénzforgalmát legalább félévenként számba veszi, jegyzőkönyvezi és a számbavétel eredményeiről a presbitériumnak beszámol.

Az egyházmegye rendelkezései szerint kitűzött időben egyházmegyei felülvizsgálatra terjeszti költségvetését és számadását, valamint évenkénti vagyonleltári jelentését.

n) Épületekről és temetőről való gondoskodás:

Köteles gondoskodni istentisztelet végzésére alkalmas helyiségről és megfelelő lelkészi lakásról.

Gondoskodik arról, hogy az egyházközséghez tartozó híveknek halottjaik eltemetéséhez alkalmas temetőhely álljon rendelkezésükre. A tulajdonában levő temető használatáról szabályrendeletet alkot. Gondoskodik a temetőben levő történelmi értékű sírok és a lelkipásztorok sírjainak védelméről és gondozásáról.

o) Harangozás:

Felügyeli a harangozást, alkalmi harangozásért díjat állapíthat meg.

p) Adminisztráció, iratkezelés:

Az egyházközségnek bélyegzőt készíttet. Biztosítja az egyházközségi levéltár és irattár épségét és jó rendjét; a parókiális könyvtár megőrzését és gyarapítását.

r) Bizottságok:

A felmerülő feladatok megoldására bizottságokat alakít, vagy meghatározott feladatkörben eljáró tisztviselőt vagy megbízottat választ.

s) Felsőbb utasítások végrehajtása:

A felsőbb egyházi testületek rendelkezéseit végrehajtja, és mindazokat az egyházközségi jogokat gyakorolja és a kötelességeket

teljesíti, amelyeket az egyházi Kánon egyes tisztségviselők hatáskörébe nem utal.

t) Képviselőt:

A hatóságok előtt képviseli az egyházközséget az elnökség útján. Az Egyházmegyei Közgyűlésre képviselőt választ (lásd 7. §).

Megválasztja a felsőbb egyházi hatóságok és képviselői testületek mindazon tagjait és tisztségviselőit, akiknek választását a Kánon az egyházközség jogkörébe utalja.

57. §. Az egyházközség megosztása esetén a presbitériumnak kötelessége a lélekszám figyelembevételével az új egyházközség határait kijelölni. Az Egyházmegyei Közgyűlés meghatározza az új presbitérium létszámát. Az új egyházközség területén lakó presbiterek az új presbitérium tagjaivá válnak, a pótpresbiterek pedig presbiterré lépnek elő. A fennmaradó helyekre időközi választást kell tartani. Ezt követően kerül sor a lelkipásztor választására.

58. §. A következő esetekben a presbitérium határozata csak az alábbi felsőbb egyházi hatóságok jóváhagyása után válik jogerőssé: Egyházmegyei és Egyházkerületi Közgyűlés jóváhagyásával:

a) az egyházközségnek több önálló egyházközségre osztása;

b) az egyházközség addigi egyházmegyei beosztásának megváltoztatása;

c) egyházközségi intézmények létesítése, illetve meglévőnek megszüntetése;

d) templomok és épületek, egyházi műtárgyak, muzeális és történelmi értékű tárgyak elidegenítése és átalakítása. Ezek javítása, átalakítása vagy lebontása csak egyházi és állami hatóság előzetes engedélye alapján végezhető.

Egyházmegyei Tanács és az Igazgatótanács jóváhagyásával:

e) új állások szervezése, ezek javadalmazásának megállapítása, a meglévő állások változtatása, megszüntetése;

f) jelentősebb építkezések.

Egyházmegyei és Egyházkerületi Elnökség jóváhagyásával:

g) ingatlan szerzése, elidegenítése vagy megterhelése;

h) egy évnél hosszabb időre felvett és az egyházközség évi költségvetése végösszegének egynegyed részét meghaladó kölcsön felvétele;

i) alapok vagy alapítványok elfogadása: meghatározott céllal vagy kikötéssel tett ajándékozás, örökség vagy adomány elfogadása;

Az e–i) pontok esetében a jóváhagyott presbitériumi határozatot az Egyházmegyei Tanács és Elnökség az Egyházmegyei Közgyűlés elé, az Igazgatótanács és az Egyházkerületi Elnökség az Egyházkerületi Közgyűlés elé terjeszti megerősítés végett.

59. §. A presbiterek személyes felelősséggel tartoznak az egyházat ért minden olyan kárért, amelyet a presbitérium ténykedése vagy mulasztása okozott. Ez a kártérítési kötelezettség nem érinti sem azokat, akik a káros vagy hátrányos intézkedésben nem vettek részt, sem azokat, akik az illető határozatot vagy intézkedést ellenelték, ha a jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a határozat ellen szavaztak, vagy ha a határozatot hozó ülésről igazoltan távol voltak, vagy szót emeltek a kárt okozó hanyagság ellen.

60. §. Ha a presbitérium törvényellenesen vezeti az egyházközség ügyeit, ha a felsőbb egyházi hatóságok rendelkezéseit nem hajtja végre, vagy azok végrehajtását megtagadja, ha az egyházközség jólétét vagy fejlődését, lelki életét akár hitvallási-erkölcsi, akár gazdasági tekintetben veszélyeztető határozatot hoz, az Egyházmegyei Közgyűlés az esperes megokolt előterjesztésére kimondhatja az illető határozat megsemmisítését és a presbitérium felosztatását.

Felosztatása esetén a presbitérium új tagjainak megválasztásáról az esperes azonnal intézkedik. Az egyházközség ügyvitelére a választás megtörténteig az Egyházmegyei Elnökség a helyi viszonyok figyelembevételével ideiglenes vezetőséget alakít, vagy valamelyik szomszéd egyházközség presbitériumának ad megbízást.

Ha a gyülekezet a felosztatott presbitérium helyére nem akar újat választani, vagy ha a megválasztottak az ügyek rendes vitelét megtagadják, az ügyvitel az Egyházmegyei Elnökség fenti rendelkezése szerint marad a legközelebbi Egyházmegyei Közgyűlésig.

Hatodik fejezet

Az Egyházközségi Közgyűlés

61. §. Az Egyházközségi Közgyűlés az egyházközség legfőbb határozathozó testülete. Az Egyházközségi Közgyűlést az egyházközség összes választójogosult tagja alkotja.

Az Egyházközségi Közgyűlés elnöksége a presbitérium elnöksége, jegyzője pedig a presbitérium jegyzője.

62. §. A választói közgyűléseken kívül, legalább évenként egyszer rendes Egyházközségi Közgyűlést kell tartani, amely megvitatja az egyházközség életéről, feladatairól, a presbitérium, különféle gyü-

lekezeti, missziói szervezetek életéről, a diakóniai munkák helyzetéről és a katekézisiről szóló jelentéseket.

Az Egyházközségi Közgyűlés megvitatja továbbá a presbitériumnak azokat a határozatait, amelyek:

- ingatlan vagyon szerzésére, elidegenítésére, megterhelésére;
- egyházmegyei és egyházkerületi jóváhagyás alá tartozó kölcsön felvételére;
- rendes egyházi teherviselésre, esetleg új intézmények és építkezések miatti rendkívüli egyházi teherviselésre vonatkoznak.

Az e tárgyakra vonatkozó presbitériumi határozatot az Egyházközségi Közgyűlés hozzájárulásával együtt kell jóváhagyásra felterjeszteni a felsőbb egyházi testületekhez.

Az egész egyházközség lelki életét alapvetően érintő kérdésekben az egyházmegye elnöksége rendkívüli Egyházközségi Közgyűlést hívhat össze, amelyen az egyházmegye esperese vagy megbízottja elnököl. Ezt azonban a lelkészi hivatallal előzőleg közölni kell.

A gyűlésről felvett jegyzőkönyvet az Egyházmegyei Tanács megtárgyalja, s határozathozatalával együtt felterjeszti az Igazgatótanácshoz.

63. §. Az Egyházközségi Közgyűlés összehívása a közgyűlést megelőző két vasárnap szószéki meghirdetés által történik. Az így összehívott közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes. A közgyűlés rendjére, a határozathozatalban való részvétel kötelező voltára, a felosztatásra, a jegyzőkönyvre vonatkozólag a presbiteri gyűlésekre nézve megállapított szabályok kötelezőek. A választói közgyűlés határozathozatalára a választási szabályzatok érvényesek. Más természetű kérdésekben a közgyűlés viszonylagos szótöbbséggel határoz.

MÁSODIK RÉSZ AZ EGYHÁZMEGYE

Első fejezet

Az egyházmegye szervezete

64. §. Az egyházmegye több egyházközségnek a kormányzás, rendtartás és közigazgatás céljából szervezett testvéri közössége.

65. §. Az egyházmegyék területi beosztásának változtatásáról, valamint új egyházmegyék alakításáról – az érdekelt egyházközségek és egyházmegyék kezdeményezésére – az Egyházkerületi Közgyűlés határoz.

66. §. Az egyházmegye önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait a következő testületek teljesítik:

- a) az Egyházmegyei Közgyűlés;
- b) az ennek kebeléből választott Egyházmegyei Tanács;
- c) az Egyházmegyei Elnökség;
- d) a Vizitációs Bizottság, amelynek tagjai: az esperes, a főjegyző, a főgondnok, a gondnok, a missziói előadó, a katekétikai előadó, az ifjúsági előadó és a számvevő.

Második fejezet

Az egyházmegyei tisztségviselői és tisztviselői

67. §. Az egyházmegyei tisztségviselői: az esperes, a főgondnok és gondnok, a tanácsosok, a fegyelmi bizottsági tagok, a lelkesi és nem lelkipásztori főjegyző, a lelkipásztori és nem lelkipásztori aljegyző, a missziói előadó, az ifjúsági előadó, a katekétikai előadó, a zenei előadó, a jogtanácsos, a számvevő, a pénztáros, a műszaki előadó és a levéltáros. A fentiek közül az esperes és a pénztáros tisztviselői feladatokat is ellát. Ezen kívül az Egyházmegyei Tanács más tisztviselőt is alkalmazhat.

68. §. Az egyházmegyei tisztségviselők választását és tisztviselői alkalmazását az egyházkerületek maguk szabályozzák.

A lelkipásztori tisztségekre csak azt lehet megválasztani, aki az egyházmegyében önálló lelkipásztori tisztséget tölt be. Nem lelkipásztori tisztségre csak azt lehet megválasztani, aki presbiteri tiszteletet töltött vagy tölt be.

69. §. Az egyházmegyei tisztségviselőket 6 évre választják. Lelkesijellegű tisztségviselők esetében a ciklus a nyugdíjazással ér véget.

Minden 6. évben általános tisztújítást kell tartani.

Minden tisztségviselő újraválasztható. Az esperest, a főgondnokot és a gondnokot az egymást követő ciklusban csak egyszer lehet újraválasztani.

70. §. A tisztségviselők az Egyházmegyei Közgyűlés előtt hivatali esküt tesznek.

A) Az esperes

71. §. Esperesnek az egyházmegyében önálló lelkipásztori állást betöltő lelkipásztort lehet megválasztani, aki legalább 10 éve önálló lelkipásztori szolgálatot végez. A második lelkesképzés után, helyettes lelkesi szolgálatban eltöltött idő önálló lelkipásztori szolgálatnak számít. Az Egyházmegyei Közgyűlés kérésére indokolt esetben az Igazgatótanács a 10 éves szolgálati időtől eltekinthet.

A megválasztott esperes e tisztségét csak addig viselheti, amíg az egyházmegyében önálló lelkipásztori hivatalt tölt be.

72. §. Az esperest, akadályoztatása esetén, az egyházmegyei lelkipásztori főjegyző helyettesíti. Az esperesi tisztség üresedése esetén 30 napon belül időközi választást kell kiírni.

Az esperes jog- és hatásköre

73. §. Az esperes jog- és hatásköre:

1. az egyházmegyei főgondnokkal együtt az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács elnöke, hivatalánál fogva tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek és a Püspöki Széknek (Esperesi Kollégiumnak);
2. elnöktársával, az egyházmegyei főgondnokkal együtt képviseli az egyházmegyét;
3. az esperes az egyházmegyei főgondnokkal együtt az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek és egyházközségi tisztségviselők felügyelője, az egyházmegyei és a felsőbb egyházi hatóságok határozatainak végrehajtója;
4. elnöktársával, az egyházmegyei főgondnokkal együtt:
 - a) intézkedik az Egyházmegyei Tanács és közgyűlés összehívásáról;
 - b) elbírálja az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket;
 - c) irányítja az egyházmegyében működő bizottságok tevékenységét;
 - d) részt vesz a fegyelmi eljárásban vádhatóságként;
 - e) kivizsgálja az egyházközségi panaszokat és szükség esetén elnöktársával együtt intést alkalmaz a jogorvoslat kizárásával, mindazokkal szemben, akik az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;
 - f) utalványoz elnöktársával egyetértésben a megállapított költségvetés keretén belül;
 - g) felügyel az egyházmegye pénz- és vagyoni ügyeire;

- h) felügyel az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre;
 - i) aláírja az alkalmazottak munkaszerződését, és azok munkájára felügyel.
5. Az esperes külön hatásköre:
- a) jelentést tesz az egyházmegye közgyűlésének az egyházmegye életéről;
 - b) intézkedik a törvények szerint a lelkipásztorok választása és helyettesítése ügyében;
 - c) intézkedik az egyházközségi választások ügyében a törvényben megjelölt hatáskörében;
 - d) jóváhagyja az egyházközségek költségvetését és vagyonleltárát;
 - e) hitelesíti az egyházközségi választók névjegyzékét;
 - f) örködik az egyházmegye területén folyó egyházépítő, missziói, nevelési és diakóniai munkák fölött;
 - g) törzskönyvet vezet az egyházi szolgálatba állókról, a törzskönyvi nyilvántartás céljára szolgáló adatokat esetről esetre felterjeszti a püspökhöz, és azokat az egyházmegyei törzskönyvben is nyilvántartja;
 - h) pásztorolja a lelkipásztorokat és családjukat.

74. §. Az esperes az Egyházmegyei Vizitációs Bizottsággal legalább háromévenként minden egyházközséget meglátogat, lehetőleg úgy, hogy minden évben az egyházközségek 1/3-a sorra kerüljön.

Az egyházmegyei vizitáció időpontjáról az egyházközséget 15 nappal azelőtt írásban értesíti. A lelkész jelzett időre a presbitériumot összehívja. A Vizitációs Bizottság egyszerű és tisztességes ellátásáról, szállításáról minden egyházközség gondoskodik.

Az esperes egyházközségét az egyházmegyei főjegyző vezetésével ugyanaz a bizottság látogatja meg.

Indokolt esetben az esperes rendkívüli egyházmegyei vizitációt tarthat.

75. §. A vizitációról a bizottság jegyzőkönyvet készít, amelyben kitér az anya-, a leány-, a szórvány- és a missziói egyházközségek hitéletének kérdéseire, erkölcsi és anyagi helyzetére:

- a) a hitélet terén ellenőrzi az istentisztelet rendjét, annak mind vasárnapokon, mind hétköznapokon való megtartását, a biblia- és kátémagyarázat gyakorlását, az iskolai és gyülekezeti val-

lástanítást, a konfirmációi előkészítést, az istentisztelet-látogatást, az úrvacsorázók számát és az egyházfegyelem gyakorlását. Figyelme kiterjed az egyházi szertartást mellőzőkre is. Számba veszi a diakóniai, az egyházépítő, missziói és ifjúsági munkákat, a belmissziói szövetségek és egyesületek tevékenységét, a presbiternevelést, valamint az egyházi oktatási intézmények helyzetét. Számba veszi a népmozgalmi adatokat;

- b) a szervezési és anyagi ügyek terén ellenőrzi a presbitérium és a közgyűlés szabályszerű működését, jegyzőkönyveit, az egyházközség levéltárát, irattárát és leltárát, az ingatlanok jogi helyzetét, a tőkepenzek, alapok és alapítványok elhelyezését, kezelését és rendeltetésszerű felhasználását. Ellenőrzi a díjlevél csonkítatlan betartását. Megvizsgálja a pénztár helyzetét, az évi számadások szabályszerű vezetését, az épületek jó karbantartását, tűzkar elleni biztosítását, a hivatalnokok javadalmának, az adónak, illetékeknek pontos kifizetését – általában az egyházközségi közigazgatás egész menetét;
- c) a vizitációs bizottság külön lelkigondozói feladata, hogy figyeljen az egyházi tisztviselők magatartására, a lelkipásztor és más tisztviselők közötti viszonyra, valamint a lelkipásztor magánéletére is;
- d) a vizitációs bizottság a gyülekezet előtt beszámol a végzett munkájáról.

A vizitációról készült jegyzőkönyvek egy példányát az egyházmegyei irattár őrzi, ezek alapján pedig az esperes jelentést tesz az Egyházmegyei Közgyűlés előtt.

76. §. Az esperes határozatait, intézkedéseit ellen az intézkedés, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt fellebbezés adható be az Egyházmegyei Tanácshoz. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell benyújtani, amelyik köteles azt haladéktalanul, de legkésőbb 5 napon belül továbbítani.

A fellebbezésnek a kivizsgálás idején a megfellebbezett határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs.

A tanács határozata jogerős.

B) Az egyházmegyei főgondnok és gondnok (a Királyhágómelléki Egyházkerületben: világi főjegyző)

77. §. Egyházmegyei főgondnoknak, gondnoknak olyan egyháztagot kell választani, aki a hitéletben, az egyház szolgálatában ki-

próbált, az egyház kormányzatának vezetésére és érdekeinek megvédésére alkalmas, és aki presbiteri tisztet töltött vagy tölt be.

A főgondnok és gondnok hivatalánál fogva tagja az Egyházmegyei Közgyűlésnek, Tanácsnak, az Egyházkerületi Közgyűlésnek és a Gondnokok Kollégiumának. A gondnok a főgondnok helyettese.

78. §. A főgondnok, illetve gondnok hatásköre:

A főgondnok, elnöktársával, az esperessel együtt:

- a) képviseli az egyházmegyét,
- b) intézkedik az Egyházmegyei Tanács és közgyűlés összehívásáról;
- c) elbírálja az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket;
- d) irányítja az egyházmegyében működő bizottságok tevékenységét;
- e) részt vesz vádhatóságként a fegyelmi eljárásokban;
- f) intést alkalmaz elnöktársával együtt, a jogorvoslat kizárásával, mindazokkal szemben, akik az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;
- g) utalványoz elnöktársával egyetértésben a megállapított költségvetés keretén belül;
- h) felügyel az egyházmegye pénz- és vagyoni ügyeire;
- i) felügyel az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre;
- j) aláírja az alkalmazottak munkaszerződését, és azok munkájára felügyel.

C) Az egyházmegyei tanácsosok és fegyelmi bizottsági tagok

79. §. Az egyházmegyei közgyűlési tagok sorából lelkipásztor és presbiter tanácsosokat kell választani. A választandó egyházmegyei tanácsosok összlétszáma 6, 8 vagy 10 lehet, egyenlő számban lelkipásztor és presbiter tanácsos. A tagok számának megfelelő fele arányban póttagokat kell választani.

80. §. Az egyházmegye lelkipásztorai és presbiteri közül a közgyűlés Fegyelmi Bizottságot választ. Tagjainak (tanácsbíráknak) száma 5, mégpedig 3 lelkipásztor és 2 presbiter. A Fegyelmi Bizottságba 5 póttagot is kell választani, mégpedig 2 lelkipásztort és 3 presbitert.

Ugyanazon személy nem választható tanácsstagnak is és fegyelmi bizottsági tagnak is.

81. §. Az Egyházmegyei Tanács egy vagy két szomszéd egyházmegye tanácsának megkeresése és azzal való megegyezés alapján a megkeresett egyházmegyével (egyházmegyékkel) közös Fegyelmi Bizottságot hozhat létre.

82. §. Az egyházmegyei tanácsosok és fegyelmi bizottsági tagok kötelesek a tanácsüléseken, a fegyelmi bizottsági üléseken megjelenni, a határozathozatalban személyesen részt venni, a kiküldetéseket, megbízásokat teljesíteni, esetleges akadályoztatásukat az elnökségnek idejében bejelenteni.

D) Az egyházmegyei jegyzők

83. §. Minden egyházmegyében egy-egy lelkipásztori főjegyzőt és aljegyzőt, egy-egy presbiter főjegyzőt és aljegyzőt kell választani.

A lelkipásztori főjegyző hivatalánál fogva tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek, tagja és jegyzője az Egyházmegyei Közgyűlésnek és az Egyházmegyei Tanácsnak. A Vizitációs Bizottságban az esperest helyettesítheti. Az egyházmegyei lelkipásztori főjegyző felolvassa a tárgyalt ügyiratokat, nyilvántartja a felszólalókat, összeszámolja a szavazatokat. Megőrzi és az egyházmegyei irattárba beszolgáltatja az ügyiratokat. Ha arra utasítást kap, vagy az ügy természete megköveteli, a határozatokat az egész jegyzőkönyv elkészülése előtt kiadja. Segítségére van a nem lelkipásztori főjegyző és a két aljegyző.

Az esperest törvényes szabadsága és akadályoztatása esetén a lelkipásztori főjegyző helyettesíti. Ha az esperesi tisztség megürül, a főjegyző gondoskodik az időközi választás 30 napon belüli kiírásáról.

E) A missziói előadó

84. §. Az egyházmegyei missziói előadót az egyházmegye közgyűlése az egyházmegyébe kebelezett, önálló lelkészek közül választja.

Az egyházmegyei missziói előadó tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, és annak ülésein, valamint az Egyházmegyei Közgyűlésen a missziói, szórvány- és diakóniai munkákra vonatkozó ügyek előadója. Az egyházmegyei vizitációnak hivatalból tagja. Irányítja és ellenőrzi az egyházmegye gyülekezeteiben folyó missziói, szórvány- és diakóniai munkát.

F) Ifjúsági előadó

85. §. Az ifjúsági előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegye önálló lelkipásztorai közül.

Feladata segíteni a gyülekezetek ifjúsági csoportjainak szervezését, szakmailag támogatni azok tevékenységét, örködni hitvallási hűségük felett, segíteni az ifjúsági csoportokat a gyülekezet többi részével való kapcsolatukban. Az ifjúsági csoportoknak segítséget nyújt a táborozások, konferenciák szervezésében, ifjúsági programok kidolgozásában és megvalósításában.

Tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, tevékenységéről a tanácsnak és a közgyűlésnek beszámol.

Tagja a vizitációs bizottságnak; évenként jelentést tesz az ifjúsági kérdések egyházkerületi előadójának.

G) Egyházmegyei katekétikai előadó

86. §. A katekétikai előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegye önálló lelkészei közül.

A katekétikai előadó hivatalánál fogva tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak. Kötelessége ellenőrizni és irányítani az egyházmegye gyülekezeteiben és iskoláiban folyó vallástanítást.

Részt vesz a vallástanárok értekezletein, módszertani körein, országos konferenciáin.

Tevékenységéről beszámol az Egyházmegyei Tanácsnak, a közgyűlésnek, és évenként jelentést tesz az egyházkerületi katekétikai előadónak. Tagja az egyházmegyei vizitációs bizottságnak.

H) Egyházzenei előadó

87. §. Az egyházzenei előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházzenész vagy zenetanár presbiterek, egyházzeneben jártas lelképásztorok közül. Feladata a gyülekezeti éneklés színvonalának állandó emelése, a minőségi zenei ízlés kialakítása. Szervezi és elősegíti az egyházmegye gyermekeinek, fiataljainak zenei tevékenységét. Kórustalálkozókat szervez és a kórusok tevékenységét támogatja. Az egyházmegye orgonáit nyilvántartja és javaslatot tesz azok javítására vonatkozóan. Az egyházzenei előadó vezetője az Egyházmegyei Kántoképesítő Bizottságnak.

I) Egyházmegyei tanügyi előadó

88. §. Az egyházmegyeiek igény esetén tanügyi előadót alkalmazhatnak, akinek hatáskörét a Romániai Református Pedagógiai Intézet javaslatára az egyházmegyei tanácsok munkaköri leírásban rögzítik.

J) Egyházmegyei jogtanácsos

89. §. Az egyházmegyei jogtanácsost a Közgyűlés választja a választható, jogi képesítéssel rendelkező egyháztagok sorából. A szükséghez képest egy vagy több jogtanácsos választható.

A jogtanácsos feladatai:

- a) tanácskozási joggal részt vesz és szükség esetén jogi szakvéleményt ad az Egyházmegyei Közgyűlésen, illetve Egyházmegyei Tanácsban;
- b) képviseli az egyházmegyei elnökség megbízásából az egyházmegyét a bíróságok és közigazgatási hatóságok előtt;
- c) a hivatalból megindított fegyelmi ügyekben vádhatóságként képviseli az egyházmegyét;
- d) mindazon teendőket ellátja, amelyekre a közgyűléstől vagy a tanácstól utasítást kap.

A jogtanácsos helyettesítéséről az elnökség gondoskodik.

K) Egyházmegyei számvevő

90. §. Az egyházmegyei számvevőt az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegyébe kebelezett, önálló lelkészi állást betöltő lelkészek közül.

A számvevő tagja a Vizitációs Bizottságnak, tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, ahol az esperes által meghatározott vagyoni ügyek előadója. Feladata az egyházmegye által megállapított szabályzat szerint az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek vagyoni ügyeinek ellenőrzése. Az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek évenkénti zárszámadását és költségvetését ellenőrzi, azokat kellő időben összesíti, és elkészíti az esperesi hivatal költségvetését és zárszámadását.

L) Egyházmegyei pénztáros

91. §. Az egyházmegyei pénztárost az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegye önálló lelképásztorai közül. Az egyházmegyei pénztáros az Egyházmegyei Tanácsnak hivatalból tanácskozási jogú tagja, aki mind itt, mind az Egyházmegyei Közgyűlésen a pénztári ügyeknek előadója.

A pénztáros kötelessége kezelni és nyilvántartani az egyházmegye jövedelmeit, tőkepénzeit, kiadásait és adósságait, valamint az egyházmegyei alapokat és alapítványokat.

Mint iratterjesztő gondoskodik arról, hogy a Szentírás, hitvallásaink, énekeskönyvünk, a vallásos iratok és egyházi időszaki kiad-

ványok az egyháztagek szükségletei szerint kellő számban eljussanak az egyházközségi iratterjesztőkhöz.

Mint nyomtatványkezelő beszerzi az egyházmegyében használatos egyházmegyei és egyházkerületi nyomtatványokat; azokból olyan készletet tart, amely a tényleges szükségletnek mindenkor megfelel, és megszabott áron ellátja velük az egyházközségeket és a tisztviselőket.

M) Egyházmegyei műszaki előadó

92. §. A műszaki előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja, építészmérnöki, műépítési képesítéssel rendelkező egyháztagek közül.

A műszaki előadó tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Közgyűlésnek és a Tanácsnak, amelyeken az építési ügyek előadja. A műszaki előadó a hozzá juttatott terveket és költségvetéseket felülvizsgálja, javaslatokat tesz. Kérésre megvizsgálja a megrongált egyházi épületeket, azok kijavítására vagy újjáépítésére javaslatot tesz, részt vesz az egyházi építkezések ellenőrzésében, a kész munkák átvételében. Mindezekhez igénybe veszi az egyházkerületi műszaki előadó segítségét, illetve munkájáról neki tesz jelentést. Gondoskodik a műemlékekre vonatkozó törvények pontos betartásáról, a műemlék épületeken tervezett bármilyen beavatkozásról előzetesen jelentést tesz az egyházkerületi műszaki előadónak.

N) Egyházmegyei levéltáros

93. §. Az egyházmegyei levéltárost a közgyűlés választja az önálló lelkipásztorok vagy szakképesített egyháztagek közül.

A levéltáros feladata rendben tartani és gondozni az egyházmegye levéltárát. A levéltár állapotáról az Egyházmegyei Tanácsnak és az Egyházkerületi Levéltárnak jelentést tenni.

Harmadik fejezet

A) Az Egyházmegyei Közgyűlés

94. §. Az Egyházmegyei Közgyűlés az egyházmegye legfőbb képviseleti és kormányzati testülete. A Közgyűlésnek hivatalból tagjai: az esperes, egyházmegyei főgondnok, lelkészi főjegyző, egyházmegyei gondnok, a presbiteri jegyzők.

Tagjai: minden önálló és helyettes lelkipásztor, az illető egyházközség területén lakó választásra jogosult egyháztagek közül pedig annyi képviselő, ahány önálló lelkipásztora van az egyházközségnek, és az egyházmegye területén működő kántorok közül az Egy-

házmegyei Tanács által megállapított számban megválasztott küldött.

Az Egyházmegyei Közgyűlés tanácskozási jogú tagjai:

- az egyházmegyében működő segédlelkészek és önálló vallástanárok;
- az egyházmegye területén levő egyházi iskolák főigazgatói vagy igazgatói;
- az egyházmegye területén működő belmissziói szövetségek egyházmegyei elnökei.

95. §. Minden évben legalább egy közgyűlést kell tartani. Az elnökség azonban szükség esetén többször is összehívhatja a közgyűlést.

A közgyűlésre a meghívást egy hónappal a gyűlés időpontja előtt kell kiküldeni. A közgyűlés legfontosabb tárgysorozatát a meghívólevélben jelezni kell.

96. §. A közgyűlés nyilvános, és istentiszteleti keretben történik.

A közgyűlés határozatképes, ha a szavazati joggal rendelkező tagoknak legalább a fele jelen van.

97. §. A közgyűlésről igazolatlanul elmaradt tagokkal szemben való eljárást az Egyházmegyei Tanács állapítja meg.

Az Egyházmegyei Közgyűlés jog- és hatásköre

98. §. Az egyházmegyét illető minden kormányzati-közigazgatási ügy a közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A Közgyűlés:

- a) rendelkezik az Egyházkerületi Közgyűlés által hozzá intézett felhívások, utasítások tárgyában;
- b) egyházmegyei szabályrendeleteket alkot és az egyházközségi szabályrendeleteket jóváhagyja;
- c) bekebelezi a törvényesen megválasztott és végleges megerősítést nyert lelkipásztorokat;
- d) intézkedik a megüresedett egyházmegyei tisztségek és a hivatali keret ügyében;
- e) megtárgyalja az egyházi vizitációkról beterjesztett jelentéseket, felügyeli az egyházközségek lelki, hitbeli és erkölcsi életét, anyagi helyzetét, felülvizsgálja az egyházközségek évi számadását és az azok által kezelt alapok és alapítványok rendeltetésszerű felhasználását;

- f) megállapítja a leány- és anyaegyházközségek viszonyát, amelyre az egyházkerületi közgyűléstől jóváhagyást kér;
- g) rendelkezik a missziói területek és szórványok gondozásáról, nyilvántartásukról és egyházközségekhez való beosztásukról;
- h) felügyeli és ellenőrzi az egyházmegye területén végzett missziói és egyházépítő munkákat;
- i) jóváhagyja a 58. §-ban felsorolt ügyeket illető egyházközségi határozatokat, melyek közül a c) és h) pontokban megjelölt ügyekben hozott határozatok egyházmegyei jóváhagyással már végrehajthatók, ha ellenük fellebbezés nem érkezett be;
- j) elbírálja az egyházközségi közgyűlések és presbitériumok határozatai ellen beadott fellebbezéseket, kivéve, ha ezek az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;
- k) szükség esetén feloszlítja a presbitériumot és új választást rendel el, illetve megvonja az egyházközségi közgyűlés megtartásának jogát;
- l) jóváhagyja az egyházközségek kezelésében levő alapok és alapítványok alapítólevelét és felügyeli ezen alapok és alapítványok kezelését;
- m) határoz az egyházmegye javára tett ajándékozás, örökség, hagyomány vagy az egyházmegye kezelésére szánt alap vagy alapítvány elfogadásáról;
- n) felügyeli és ellenőrzi az egyházközségekben és az egyházmegyében egyházi célra alakult missziói szervezetek és egyesületek munkáját;
- o) intézkedik az egyházmegye költségeinek fedezéséről;
- p) javaslatot tesz az Egyházkerületi Közgyűlésnek a lelkipásztori jelleg hatályban tartásának vagy megvonásának tárgyában;
- r) megválasztja az egyházkerületi közgyűlési képviselőket és az egyházmegye hatáskörében álló tisztségviselőket;
- s) megtárgyalja az Egyházmegyei Tanács, egyházmegyei számvevő, missziói és ifjúsági előadó, katekétikai és tanügyi előadó, valamint a különböző bizottságok jelentéseit, az indítványokat, kérvényeket és fellebbezéseket.

99. §. A Közgyűlés maga alkotja vagy módosítja tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét, amely a következő Közgyűlésen lép érvénybe.

100. §. Az Egyházmegyei Közgyűlés határozatai ellen azok meghozatalát, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyház-

kerületi Igazgatótanácshoz lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell beadni, amely azt köteles haladéktalanul továbbítani.

B) Az Egyházmegyei Tanács

101. §. Az Egyházmegyei Tanács az egyházmegye kormányzati és igazgatási hatósága a közgyűlések közötti időszakban.

Az Egyházmegyei Tanácsnak hivatalból tagjai: az esperes, az egyházmegyei főgondnok és gondnok, az egyházmegyei lelkipásztor főjegyző, valamint a 79. §. szerint az Egyházmegyei Közgyűlés által tagjai sorából törvényes ciklusra választott egyházmegyei tanácsosok.

Az egyházmegyei jogtanácsos, számvevő, missziói és ifjúsági ügyekkel foglalkozó, katekétikai, tanügyi, egyházzenei műszaki előadó és pénztáros hivatalból tanácskozási jogú tagjai az Egyházmegyei Tanácsnak.

Az Egyházmegyei Tanács bírálja el:

- a) a lelkipásztor, kántor, egyházközségi főgondnok és gondnok, presbiterek és egyházközségi küldöttek választása ellen beadott panaszokat;
- b) a megválasztott lelkipásztor részére az esperesi engedély megadása vagy megtagadása tárgyában benyújtott panaszt;
- c) az anyaegyházközség és leányegyházközség közt a közigazgatási és vagyoni ügyekben felmerült vitás kérdéseket;
- d) az egyházközségek vagyonmegosztásából származó vitás ügyeket;
- e) a díjlevelek alkalmazását, a bérek kifizetése körében felmerülő vitás kérdéseket;
- f) a lelkipásztor vagy özvegye és a lelkipásztor utóda, valamint más, az egyházi hivatali előd és utód közt felmerülő és a fizetés vagy természetbeni szolgáltatások és egyéb javadalmak megosztását illető vitás eseteket;
- g) a lelkipásztorok, az egyházközségi főgondnokok és gondnokok, presbiterek és egyéb egyházi tisztségviselők felelősségét és kártérítésre való kötelezését;
- h) az alaptalan vád miatt felfüggesztett és helyettesített egyházi tisztviselőknek megvonott fizetése megtérítését;
- i) mindazon ügyek fellebbezését, amelyeket a Kánon nem utal más testületek hatáskörébe.

Az Egyházmegyei Tanács választja meg az iskolaügyeket intéző testületet (Iskolaszéket). Elnöke az esperes, tagjai a missziói, a katekétikai, és az tanügyi előadó, valamint két vallásnár.

102. §. Az Egyházmegyei Tanács határozata ellen meghozatalának, illetve kézbesítésének napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalba kell benyújtani, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül felterjeszti. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

C) Az Egyházmegyei Elnökség

103. §. Az Egyházmegyei Elnökséget az esperes és a főgondnok vagy a gondnok alkotja. Hatáskörébe azok az ügyek tartoznak, amelyeket a Kánon értelmében a két elnöknek együttesen kell intéznie.

Az Egyházmegyei Elnökség határozata és intézkedése ellen, az intézkedés, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Tanácshoz lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell benyújtani, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül továbbítja. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

D) Az egyházmegyei értekezletek

a) Az egyházmegyei lelkeszi értekezletek

104. §. A lelkipásztorok lelki, tanulmányi, ön- és továbbképző közössége az Egyházmegyei Lelkészerkezet. Ennek hivatalból tagja az egyházmegye minden önálló lelkipásztora, segédlelkésze, nyugdíjas lelkipásztora és lelkeszjellegű hivatalnoka. Az Értekezet évenként legalább négyszer tart ülést.

Működését a RORLÉSZ működési szabályzata határozza meg.

Az egyházmegyei lelkeszerkezeti elnök évente jelentést tesz az Egyházmegyei Közgyűlésnek.

b) Az Egyházmegyei Presbiteri Értekezet és Szövetség

105. §. Az egyházmegye presbiteri értekezletét tartanak. Az egymáshoz közel fekvő egyházközségek presbiteri körzeti presbiteri értekezleteket tarthatnak (presbiteri szövetségeket hozhatnak létre).

Az értekezet működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházmegyei Közgyűlés hagyja jóvá.

Az egyházmegye presbiteri Értekezlete az egyházmegyei Presbiteri Szövetséget hozhat létre.

c) Vallásnárak Egyházmegyei Értekezlete

106. §. Az egyházmegye területén működő katekéták, vallásnárak az egyházmegyei értekezletek mintájára egyházmegyei katekétikai értekezletet tartanak.

Az Értekezet működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházmegyei Közgyűlés hagyja jóvá.

HARMADIK RÉSZ AZ EGYHÁZKERÜLET

Első fejezet

Az egyházkerület szervezete

107. §. Az egyházkerület több egyházmegyének az egyházi közigazgatás, kormányzás és rendtartás céljából szervezett közössége.

A Romániai Református Egyházat két egyházkerület alkotja: az Erdélyi Református Egyházkerület és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület.

108. §. Az egyházkerületek területi beosztásának megváltoztatásáról az érintett egyházmegye és egyházkerület közgyűlésének előterjesztésére a Zsinat határoz.

A két egyházkerület, az alapelvek azonossága mellett, szervezeteiben és kormányzatában, a történelmi fejlődés folyamán részben különbözik egymástól:

a) az egyházmegyei és egyházkerületi tisztségviselők, valamint a zsinati tagok választása az illető egyházkerület választási szabályzata szerint történik;

b) az Erdélyi Egyházkerületben az egyházmegyék 1 főgondnokot és 1 gondnokot, a Királyhágómelléki Egyházkerületben pedig 1 főgondnokot és 1 presbiteri főjegyzőt választanak. Az Erdélyi Egyházkerületben 3 egyházkerületi főgondnokot, a Királyhágómelléki Egyházkerületben pedig 1 egyházkerületi főgondnokot és egy presbiteri főjegyzőt választanak.

109. §. Az egyházkerület önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait a következő testületek teljesítik:

- a) az Egyházkerületi Közgyűlés,
 - b) az Egyházkerületi Igazgatótanács.
- Tanácsadási jogkörrel bír:
- a) a Püspöki Szék vagy Esperesek Kollégiuma,
 - b) a Gondnokok Kollégiuma.
 - c) a Presbiteri Szövetség.

Második fejezet

Az egyházkerület tisztségviselői

110. §. Az egyházkerület tisztségviselői a következők: a püspök, a főgondnokok, a lelkészi főjegyző (püspökhelyettes), a presbiteri főjegyző, a lelkészi és a presbiteri jegyzők, a missziói előadó, a katekétikai előadó, az egyházzenei előadó, az ifjúsági előadó, az igazgatótanácsosok, a fegyelmi bizottsági tagok.

111. §. Az egyházkerületi tisztségviselők mandátuma 6 évre szól.

A püspököt, a főjegyzőket és a főgondnokokat, az egymást követő ciklusokban csak egyszer lehet újraválasztani, a többi tisztségviselő akárhányszor újraválasztható.

A lelkészjellegű tisztségviselők megbízatása a nyugdíjazással véget ér. A megüresedő egyházkerületi tisztségekre, amelyek zsinati tagsággal járnak, a megüresedéstől számított 30 napon belül időközi választásokat kell kiírni. A többi megüresedett tisztséget a következő rendes közgyűlésen kell betölteni.

112. §. Minden egyházkerületi tisztségviselő az Egyházkerületi Közgyűlés előtt esküvel foglalja el tisztségét.

A) A püspök

113. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés a legalább 15 éve önálló lelkipásztori állást vagy lelkipásztori képesítéshez kötött rendes tanári állást betöltők közül püspököt választ.

114. §. A püspöknek saját egyházkerületében lelkészi hivatalt kell betöltenie.

Ha más egyházkerületből választották püspökké, a választás jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül az egyházkerületben lelkészi állást kell elfoglalnia.

Lelkészi teendőinek végzését, esetleges helyettesítését az illetékes egyházközség szabályozza. Megbízatásának lejártá után önálló

lelkipásztorként szolgál tovább, ha pedig tanár volt, visszatérhet a tanári pályára.

115. §. A megválasztott püspököt az Egyházkerületi Közgyűlésen az esperesi kar iktatja hivatalba.

116. §. A püspök törvényes helyettese a lelkészi főjegyző (püspökhelyettes), szükség esetén jog- és hatásköre gyakorlásának egy részét a lelkészi főjegyzőre átruházhatja.

A püspök jog- és hatásköre

117. §. 1. Általában:

Az egyházkerületben folyó igehirdetésnek és minden egyházépítő munkának a felügyelete.

2. Az egyházkerület képvisellete és felügyelete terén:

- a) mint az egyházkerület lelkészi elnöke, a főgondnokkal együtt képviseli az egyházkerületet az egyházat érintő hivatali ügyekben, az állammal (a parlament, a kormány, a bíróság és egyéb hatóságok), más egyházakkal, valamint bármely jogi személlyel szemben;
- b) örökdik az egyház autonómiájának tiszteletben tartása fölött;
- c) örökdik hitvallásaink és egyházi törvényeink tiszteletben tartása fölött;
- d) felügyel az összes egyházi tisztségviselőre és tisztviselőre, az egyház intézményeire a szolgálat, igazgatás és kormányzás valamennyi ágában. Minden egyházi tisztviselőtől bármikor szóbeli vagy írásbeli jelentést kérhet;
- e) minden évben köteles meglátogatni legalább 10 gyülekezetet az Egyházkerületi Vizsgálóbizottsággal (főgondnok, lelkészi főjegyző és generális direktor), az illető egyházmegye esperesének és főgondnokának, illetve gondnokának vagy helyetteseiknek kíséretében. A generális vizitációknak a megbízatás hat éve alatt mindegyik egyházmegyére ki kell terjedniük, beleértve az esperesi hivatalokat is;
- f) felügyeli a gyülekezetekben és az egyházi iskolákban folyó tanítást, az állami iskolákban folyó vallásoktatást, a szeretetszolgálat intézményeit, a különböző egyházi egyesületek, szövetségek, alapítványok munkáját.

3. Az egyházkormányzás és igazgatás területén:

- a) a Zsinatnak és a Zsinati Állandó Tanácsnak tagja;
- b) a főgondnokkal együtt elnöke az Egyházkerület Közgyűlésnek és az Igazgatótanácsnak;

- c) a Püspöki Széknek, illetve az Esperesek Kollégiumának hivatalból tagja;
- d) összehívja a főgondnokkal együtt és az Igazgatótanáccsal egyetértve az Egyházkerületi Közgyűlést;
- e) végzi mindazokat a teendőket, melyeket az egyházi törvények és szabályrendeletek a hatáskörébe utalnak;
- f) az Egyházkerületi Közgyűlésnek mind a saját munkájáról, mind az egyházkerület helyzetéről és életéről jelentést tesz.

4. Az egyházi fegyelmezés terén:

A neki közvetlenül alárendelt hivatalnokokat és azokat a tisztségviselőket, akiket az egyházmegyei elnökségek hozzá utasítanak, elnöktársával együtt a jogorvoslat kizárásával meginti.

5. A lelkipásztorok képzése, képesítése, elhívása és alkalmazása terén:

- a) az egyházkerület Teológiai Intézetének közvetlen felügyelője, azt bármikor meglátogathatja, életéről, ügyeiről a rektortól és a tanári kartól bármikor jelentést kérhet, fegyelmi ügyekben főfelügyeletet gyakorol. A megállapított tantervet és tanmenetet jóváhagyja. Az alapvizsgán, valamint a lelkészképesítő vizsgákon elnököl;
- b) kinevezi a missziói egyházközségek lelkipásztorait és a segédlelkészeket. Az esperes javaslatára szükség esetén az egyházközségbe a lelkipásztori állás betöltéséig helyettes lelkipásztort nevez ki.

Abban az esetben, amikor az egyházközség lemond lelkészválasztói jogáról, helyettes lelkipásztort nevezhet ki.

- c) a lelkipásztori szolgálatra teljes képesítést nyert ifjakat az Egyházkerületi Közgyűlés határozata alapján, az esperesi karral ünnepélyesen lelkipásztorrá avatja;
- d) elbocsátó engedélyt adhat a más egyházkerületbe pályázó, illetőleg befogadó engedélyt adhat a más egyházkerületből jelentkező állandó és segédlelkészeknek, valamint a teológiai hallgatóknak;
- e) a püspök törzskönyvet vezet az egyházkerület területén szolgálatot teljesítő valamennyi lelkipásztorról, segédlelkészről és mindazokról a lelkészjellegű egyénekről, akik az egyházkerület valamelyik egyházmegyéjébe tartoznak.

Nyilvántartást vezet az egyházkerület minden alkalmazottjáról, a presbitériumok tagjairól, az egyházközségek és egyházmegyék gondnokairól és főgondnokairól.

- f) intézkedik és eljár mindazokban az ügyekben, amelyeket a lelkipásztorok képesítéséről és alkalmazásáról szóló jogszabályok az ő hatáskörébe utalnak.

6. A vallásanárók képzése terén:

A vallásanárképző intézeteket felügyeli, jóváhagyja a tantervet és a tanmenetet, figyelemmel kíséri az intézmények hitbéli és erkölcsi életét.

A képesített és kinevezett vallásanárokat ünnepélyesen kibocsátja a szolgálatra.

B) Az egyházkerületi főgondnok

118. §. Egyházkerületi főgondnokot az anyaszentegyház buzgóságban, hithűségben, áldozatkészségben példamutató tagjai közül kell választani, aki egyházunk érdekeinek minden irányban való képviselőre alkalmas. Egyházkerületi főgondnoknak csak az választható, aki presbitériumi tisztséget töltött vagy tölt be.

Az Erdélyi Egyházkerület három főgondnokot választ, a rangidős az ügyvezető főgondnok.

Az ügyvezető főgondnok betegsége, huzamosabb távolléte vagy a főgondnoki tiszt megüresedése esetén a főgondnoki feladatokat a hivatalára nézve legidősebb következő egyházkerületi főgondnok, vagy a presbitériumi főjegyző végzi.

119. §. Az egyházkerületi főgondnok jog- és hatásköre:

- a) a püspökkel együtt képviseli az egyházkerületet az egyházat érintő hivatali ügyekben, az állammal (a parlament, a kormány, a bíróság és egyéb hatóságok), más egyházakkal, valamint bármely jogi személlyel szemben;
- b) felügyelői, ellenőrzői tisztelet gyakorol a püspökkel együtt az egyházkerület tevékenysége, annak szellemi és anyagi ügyei, valamint az egyházkerület tanintézeteinek munkája fölött;
- c) a püspöknek közvetlenül alárendelt hivatalnokokat és azokat a tisztségviselőket, akiket az egyházmegyei elnökségek a püspökhöz utasítanak, elnöktársával együtt a jogorvoslat kizárásával meginti;
- d) intézi elnöktársával együtt az egyházkerület ügyeit;
- e) hivatalból elnöke az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek;

- f) tagja a Zsinati Állandó Tanácsnak és a Zsinatnak;
- g) a püspökkel együtt intézkedik az Igazgatótanács és az Egyházkerületi Közgyűlés összehívásáról;
- h) az egyházi fegyelmezés terén eljár az erről szóló szabályrendeletben megállapított hatáskörben.

Jelen paragrafus pontjai az ügyvezető főgondnokra vonatkoznak.

C) Az egyházkerületi jegyzők

120. §. Az egyházkerületben egy lelkészi és egy presbiteri főjegyzőt, azonkívül – a szükség szerint – egy vagy több lekipásztori és presbiteri jegyzőt kell választani. A jegyzők számát az Egyházkerületi Közgyűlés állapítja meg.

A Királyhágómelléki Egyházkerületben a presbiteri főjegyző tagja az Igazgatótanácsnak és jegyzője a Gondnokok Kollégiumának.

D) A lelkészi főjegyző – püspökhelyettes

121. §. A lelkészi főjegyző a püspök helyettese a 116. cikkely figyelembevételével. Az egyházkerületben legalább 15 éve önállóan szolgáló lekipásztorok közül kell választani. A lelkészi főjegyző hivatalánál fogva tagja az Egyházkerület Igazgatótanácsának, tagja és jegyzője az Egyházkerületi Közgyűlésnek, a Püspöki Széknek, illetve az Esperesek Kollégiumának és az egyházi generális vizitációnak.

E) Az egyházkerületi missziói előadó (generális direktor)

122. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés a szolgálatban álló lelkészek közül egyházkerületi missziói előadót választ. Feladata az egyházkerület missziói munkájának áttekintése, az egyházmegyei missziói előadók munkájának összehangolása.

Az egyházkerületi missziói előadó ösztönzi, egybehangolja és ellenőrzi az egyházkerületi missziói bizottságok, belmissziói szövetségek, egyesületek munkáját, a missziói egyházközségek és szórványok szervezését és gondozását.

Az egyházkerületben folyó missziói munkáról minden évben jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Az egyházkerületi missziói előadó hivatalból tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek, az Igazgatótanácsnak, a Püspöki Széknek, illetve az Esperesek Kollégiumának, az Egyházkerületi Vizitációs Bizottságnak.

F) Az egyházkerületi katekétikai és ifjúsági előadó

123. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az önálló lekipásztorok közül egyházkerületi katekétikai előadót választ. Feladata az egyházkerületben folyó katekétikai munka irányítása és ellenőrzése, az egyházmegyei katekétikai előadókkal való kapcsolattartás. Tevékenységéről jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

124. §. Az egyházkerületi ifjúsági előadót az Egyházkerületi Közgyűlés az Ifjúsági Keresztyén Egyesület, illetve a Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szervezet egyházkerületi elnökségének javaslatára az önálló lekipásztorok közül választja. Feladata segíteni az ifjúsági egyesületek és csoportok szervezését, előmozdítani azok tevékenységét, örködni hitvallási hűségük felett, kapcsolatot tartani az egyházmegyei ifjúsági előadókkal és az ifjúsági szervezetek egyházkerületi vezetőségével. Tevékenységéről jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

G) Az egyházzenei előadó

125. §. A. Az egyházzenei előadót a Zsinati Zenei Bizottság javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés választja meg.

B. Az egyházzenei előadó jogköre és feladatai:

- a) tanácskozási jogú tagja az Igazgatótanácsnak és a Közgyűlésnek;
- b) tanácsadással támogatja az egyházkerületben folyó zenei tevékenységet, azaz a kántorok, a karnagyok és a zenetanárok munkáját;
- c) találkozókat, tanfolyamokat szervez;
- d) tájékoztatókat, ismertetéseket és előadásokat tart lelkészek és egyházzeneészek számára;
- e) felügyeli a kántorképzést, illetve továbbképzést, és tagja az Egyházkerületi Vizsgáztató Bizottságnak;
- f) örködik az énekeskönyv helyes használatán, a gyülekezeti éneklés, valamint általában a zenei élet színvonalán és a templomi énekkarok tevékenységén;
- g) jóváhagyásával végezhető az orgonák karbantartása és javítása. Tagja az egyházkerületenként megalakítandó orgonafelügyeletnek;
- h) tevékenységéről évente beszámol az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

- j) gondoskodik az egyházkerület egyetemes szükségleteinek a fedezetéről, az egyházkerületi intézmények fenntartásáról, a missziói egyházközségek lelkipásztorainak fizetéséről, valamint a szegény gyülekezetek segélyezéséről;
- k) jogerősen dönt az egyházközségek, a leányegyházközségek és a szórványok alakulása vagy változása ügyében és a szórványok, valamint az egyházkerület területén levő összes egyházközségek egyházi kormányzat szempontjából való beosztásáról;
- l) meghatározza az egyházmegyék javaslatai alapján azok területi beosztását, kezdeményezheti a kiigazítást;
- m) felügyeletet gyakorol az egyházkerülethez tartozó egyesületek és társaságok működése, egyházmegyei és egyházközségi alapítványok kezelése fölött, jóváhagyja az alapítóleveleket, jogerősen dönt ingatlanok szerzésében vagy elidegenítésében;
- n) irányítja, felügyeli az egyházkerülethez tartozó egyesületeket, szövetségeket és ifjúsági szervezeteket, gondoskodik azok működéséről és jóváhagyja alapszabályzatukat;
- o) határoz az egyházkerületnek szánt ajándék, örökség, hagyatékok, kezelésre bízott alapítvány elfogadásában, és gondoskodik az egyházkerület kezelésében vagy felügyelete alatt levő alapítványok hű és lelkiismeretes kezeléséről, azok évenkénti megvizsgálásáról;
- p) gondoskodik az egyházkerület mindennemű költségeinek fedezéséről;
- r) határoz a lelkipásztori jelleg hatályban tartásáról;
- s) felügyeli az egyházkerülethez tartozó egyházi levéltárakat, a felügyeleti jog gyakorlására levéltári bizottságot választ.

131. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés maga állapítja meg ügyrendjét, az azon eszközölt változtatás a következő közgyűléstől kezdve érvényes.

Az Egyházkerületi Közgyűlés határozatait 30 napon belül közzé kell tenni. Ha a határozat ellen törvényességi kifogás merül fel, azt a közzétételt követő 15 napon belül írásban jelezni kell az egyházkerület elnökségénél. Az elnökség köteles a törvényességi kifogást az Egyházkerületi Közgyűlés elé visszautalni.

B) Az Egyházkerületi Igazgatótanács

132. §. Az Egyházkerületi Közgyűlések közötti időszakban az egyházkerület kormányzati és közigazgatási főhatósága. Jog- és hatáskörét, valamint belső szervezetét és ügyrendjét a Közgyűlés szabályrendelettel állapítja meg. Munkájáról köteles beszámolni az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Az Igazgatótanács alkotó tagjai: az egyházkerület püspöke és főgondnoki, az egyházkerületi lelkészi és presbiteri főjegyző, a missziói előadó és az Egyházkerületi Közgyűlés által megállapított számban (fele lelkészi, fele presbiteri) a maga kebeléből választott tanácsosok. Az alkotó tagok fele arányában póttagokat is kell választani.

A Királyhágómelléki Egyházkerületben az Igazgatótanácsnak hivatalból tagja az Esperesek Kollégiumának elnöke, az Erdélyi Egyházkerületben pedig a Püspöki Szék által választott esperes.

Esperes nem választható az Igazgatótanács tagjává.

Az Igazgatótanács maga választja meg és iktatja hivatalba előadó-tanácsosait, tisztviselőit és más alkalmazottait.

Az Igazgatótanács tanácskozási jogú tagjai:

Az Igazgatótanács minden előadó-tanácsosa, az egyházkerületi jogtanácsos és az Egyházkerületi Lelkészértkezes elnöke. A napirend szerint más tisztségviselők és tisztviselők is behívhatók tanácskozási joggal.

Az Igazgatótanács határozatképes, ha alkotó tagjainak több mint a fele jelen van. Határozatait egyszerű többséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

133. §. Az Egyházkerületi Igazgatótanács másodfokon jár el az Egyházmegyei Közgyűlések határozatainak megfellebbezése tárgyában. Ilyen esetekben hozott határozatai jogerősek. Az 58. cikkely e) és f) pontjában meghatározott esetekben dönt az egyházközségek ügyeiben, amelyeket az egyházmegyék hozzá hivatalból felterjesztenek, valamint fellebbezés esetén az egyházi közteherviselésben.

134. §. Az Egyházkerületi Igazgatótanács határozatait 30 napon belül közzé kell tenni, ellene a közzétételt követő 15 napon belül az Egyházkerületi Közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az Egyházkerületi Elnökséghez kell benyújtani.

C) Egyházkerületi Elnökség

135. §. Az Egyházkerületi Elnökséget a püspök és az ügyvezető főgondnok alkotja. Az Egyházkerületi Elnökség hatáskörébe tartoznak azok az ügyek, amelyeket a Kánon értelmében a két elnöknek együtt kell elintézni.

Az Egyházkerületi Elnökség, valamint a püspök határozata és intézkedése ellen fellebbezni lehet az Egyházkerületi Igazgatótanácsnál a kézbesítés napját követő 15 napon belül, amennyiben az egyházi jogszabályok másként nem rendelkeznek. A fellebbezést a püspöki hivatalhoz kell benyújtani.

D) Püspöki Szék. Esperesek Kollégiuma

136. §. A Püspöki Szék, illetőleg az Esperesek Kollégiuma az esperesek testülete, amely választott elnökkel ülészik. Javaslattevő és véleményező testület minden egyházi fórum felé, beleértve a Zsinati Állandó Tanácsot és a Zsinatot.

Hivatalánál fogva mindkettőnek tagja a püspök, tagja és jegyzője az egyházkerületi főjegyző, a Püspöki Széknek tagja az egyházkerületi missziói előadó is. A Püspöki Szék, illetve az Esperesek Kollégiuma szükség szerint ülészik.

E) Gondnokok Kollégiuma

137. §. Az egyházmegyei főgondnokok és gondnokok egyházkerületenként kollégiumot alkotnak. Tagjai az egyházkerület és az egyházmegyei főgondnokai és gondnokokai. A Gondnokok Kollégiuma választott elnökkel működik. Javaslattevő és véleményező testület minden egyházi fórum felé, beleértve a Zsinati Állandó Tanácsot és a Zsinatot.

F) Egyházkerületi értekezletek

a) Egyházkerületi Lelkipásztori Értekezlet

138. §. Az egyházkerület területén működő minden lelkipásztor és lelkészjellegű tisztviselő tagja az Egyházkerületi Lelkipásztori Értekezletnek.

Működési szabályzatát maga határozza meg, és az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá. Az értekezlet maga választja meg elnökét és tisztikarát, javaslatokat tehet az Egyházkerületi Igazgatótanácsnak és a Közgyűlésnek.

b) Egyházkerületi Presbiteri vagy Gondnoki Értekezlet és Szövetség

139. §. Az egyházkerület püspöke és főgondnoka – közös meghívással – Egyházkerületi Presbiteri vagy Gondnoki Értekezletet hívhat össze.

Elnöke az egyházkerületi főgondnok, akadályoztatása esetén helyettese. Az értekezlet javaslatokat tehet az Igazgatótanácsnak, illetve az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Ilyen értekezlet több egyházmegye részvételével tájegységenként is tartható.

Az Egyházmegyei Presbiteri Szövetségek Egyházkerületi Presbiteri Szövetséget hozhatnak létre, amelynek az Egyházkerületi Presbiteri Értekezlettel azonos jogai vannak.

Az Egyházkerületi Presbiteri Szövetség működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá.

c) Más értekezletek

Hasonlóképpen az egyházi szolgálat más területeit érintő egyházkerületi értekezletek tarthatók (pl. vallástoktatók, katekéták, diakónusok stb).

Az értekezletek működési szabályzatukat maguk alkotják, amit az Egyházkerületi Közgyűlés hagy jóvá.

NEGYEDIK RÉSZ AZ ORSZÁGOS EGYHÁZ

Első fejezet A Zsinat

140. §. A Zsinat a Romániai Református Egyház legfőbb törvényalkotó és képviselői testülete.

141. §. A Zsinatnak hivatalból tagja: mindkét egyházkerület püspöke és főgondnoka (ügyvezető főgondnoka).

A zsinati képviselőket az érvényben lévő választási szabályzat alapján választják. Zsinati taggá lelkipásztorok és presbiteri tisztséget viselő vagy viselt egyháztagok választhatók.

A zsinati tagok igazolásáról az egyházkerületek gondoskodnak. Mindkét egyházkerületben a zsinati alkotó tagok fele arányában póttagokat is választanak.

A zsinati tagok és póttagok megbízatása 6 évre szól.

142. §. A választott zsinati tagok aránya a két egyházkerület között 6:4, számuk, az elnökségen kívül, a jelzett arány alapján: Erdélyi Egyházkerületből 18, a Királyhágómelléki Egyházkerületből 12.

143. §. Ha egy zsinati tag a zsinati ülésről egymás után háromszor igazolatlanul hiányzik, tagsága megszűnik, és többé zsinati taggá nem választható.

144. §. A zsinati választások eredményéről az egyházkerületek elnökségei kölcsönösen értesítik egymást a zsinati titkárságon keresztül.

145. §. A Zsinat megalakulása utáni halálozás, lemondás vagy akadályoztatás esetén a Zsinat Elnöksége intézkedik az érintett egyházkerületi elnökségnél póttag behívásáról. Ha a póttagok száma felére apad, számukat időközi választás útján ki kell egészíteni.

146. §. A Zsinatot évente legalább egyszer össze kell hívni.

A zsinat maga alkotja meg működési szabályzatát.

147. §. A Zsinat elnökségét a két egyházkerület elnöksége alkotja.

148. §. A Zsinati ülészak megnyitható, ha első ülésén az igazolt küldöttek kétharmada jelen van. Az ülészak kezdetén a Zsinat megválasztja lelkészi és presbiteri ülésvezető elnökét, jegyzőit és gazdáját. Megválasztásuk után az elnökség a Zsinatot megalakultnak nyilvánítja. A Zsinat határozatképességét minden ülés kezdetén meg kell állapítani. A zsinati ülések határozatképesek, ha a tagok általános többsége jelen van.

149. §. Megalakulás után a Zsinat megállapítja az ügyrendet. A tanácskozás tárgyainak előkészítésére szükség szerint bizottságokat választ.

150. §. A Zsinat ülései nyilvánosak.

Az Elnökség vagy 10 tag kívánságára zárt ülés tartható, de határozat csak nyilvános ülésen hozható. A bizottságok ülései nem nyilvánosak, de azokon a Zsinat bármely tagja jelen lehet.

151. §. Határozathozatalhoz a jelenlevők szavazatának több mint a fele szükséges.

152. §. A Zsinat tárgysorozatát a Zsinati Állandó Tanács készíti elő, és meghatározza az ülészak megtartásának helyét és idejét.

A Zsinat a hat éven belül, amelyre tagjait választották, üléseit szükség esetén meghatározott időpontra elnapolhatja, a tárgysorozat befejezése után pedig ülészakát berekeszti.

Elnapolás esetén a következő ülés idejéről és összehívásának módjáról a Zsinat Elnöksége intézkedik.

Ülészakának befejezése esetén a Zsinat csak a Zsinati Állandó Tanács által hívható újra össze. Összehívandó akkor is, ha valamelyik egyházkerület közgyűlése kéri azt.

153. §. A Zsinat tisztikarát az elnökök, a gazda és a jegyzők alkotják.

154. §. A Zsinat kettős elnökség, azaz egy lelkészi és egy presbiteri elnök vezetése alatt tartja üléseit.

Az **ülésvezető** elnökség jogkörét és teendőit, valamint a jegyzők teendőit a működési szabályzat állapítja meg.

155. §. A gazda számadás kötelezettsége mellett gondoskodik a zsinati ülések kiadásainak fedezéséről, a szükséges nyomtatványok előállításáról, az ülések alkalmas helyszínéről. Költségvetési javaslatát és számadását a Zsinati Állandó Tanács elé terjeszti.

156. §. A Zsinat működési költségeit a két egyházkerület 6:4 arányban fedezi.

157. §. A Zsinat hatáskörébe tartozik az egyházi törvényalkotás és legfőbb képviselő.

Ennek megfelelően a Zsinat:

- a) megvizsgálja és megállapítja az egyház tanait (ius reformandi);
- b) meghatározza az ünnepeket, megállapítja az istentiszteletek rendjét, határoz az istentiszteleten használatos bibliafordítás, az ágendáskönyv és az énekeskönyv tárgyában;
- c) megállapítja, illetve módosítja az egyház alapvető jogelveit és jogszabályait;
- d) megállapítja a lekipásztorok képezésének, szolgálatba állításának (ordinatio) és alkalmazásának rendjét;
- e) meghatározza az ökumenikus kapcsolatok irányelveit, és eljár a más egyházakkal való vitás kérdésekben;
- f) örökdi az egyház jogai és önkormányzati szabadsága fölött, és szükség szerint intézkedik ezek tárgyában;
- g) az egyházkerületek előterjesztésére határoz az egyházkerületek területi felosztásáról és határaik változtatásáról;
- h) védelmezi nemzeti örökségünket és identitásunkat református értékrendünk szellemében;

- i) védelmezi az élet szentségét, elősegíti az egyetemes keresztyén értékek érvényesülését;
- j) az előbbi feladatok teljesítése érdekében szakbizottságokat szervez, melyeknek tagjai közé a zsinati tagokon kívül más egyháztagokat is megválaszthat;
- k) megválasztja a Zsinati Állandó Tanács, a Zsinati Fegyelmi Bizottság, az egyházi Alkotmánybíróság tagjait;
- l) fegyelmi szabályzatot, választási szabályzatot, diakóniai szabályzatot és egyéb szabályrendeleteket alkot;
- m) az országos református egyház javára tett ajándékozás, örökség, hagyaték elfogadásáról határoz, az ilyen alap vagy alapítvány kezelését felügyeli;
- n) felügyeli a két egyházkerület közös szervezeteit és intézményeit és jóváhagyja ezek alapszabályát;
- o) az egyházi oktatást a zsinat külön törvénnyel szabályozza.

Második fejezet

A Zsinati Állandó Tanács

158. §. A Zsinati Állandó Tanács a Zsinat ügyintéző és végrehajtó testülete.

A Zsinati Állandó Tanácsnak tagja mindkét egyházkerület püspöke és főgondnoka, továbbá a Zsinat által a maga tagjai sorából 6 évre választott 5 lelkipásztori és 5 presbiteri tag. Ezek közül 6 tagot (3 lelkipásztort és 3 presbiterit) az Erdélyi, 4 tagot (2 lelkipásztort és 2 presbiterit) a Királyhágómelléki Egyházkerületből választanak. Választani kell még mindkét kerületből ugyanilyen arányban ugyanannyi póttagot. A tisztség vállalása kötelező; ez alól csak különleges esetekben adhat felmentést a Zsinat. Ilyenkor póttagot hív be a tisztség betöltésére.

A Zsinati Állandó Tanács elnöksége a Zsinati Elnökség; a Zsinati Állandó Tanács választ egy lelkipásztori és egy presbiteri jegyzőt.

159. §. A Zsinati Állandó Tanács a szükségnek megfelelően, de évenként legalább egyszer, egy hónappal a Zsinat következő ülészaka előtt ülést tart.

160. §. A Zsinati Állandó Tanács működési költségeit a két egyházkerület 6:4 arányban fedezi.

161. §. A Zsinati Állandó Tanács ülései zártak.

162. §. A Zsinati Állandó Tanács ülése határozatképes, ha az elnökségen kívül legalább 7 tag jelen van. A tanács határozatait álta-

lanos szótöbbséggel hozza. A kisebbségnek joga van véleményét jegyzőkönyvbe foglaltatni, név szerinti szavazást kérni.

163. §. A Zsinati Állandó Tanács jegyzője köteles a jegyzőkönyvet az egyházkerületek elnökségének megküldeni a zsinati titkárság útján.

164. §. A Zsinati Állandó Tanács jog- és hatásköre:

- a) képviseli az országos református egyházat a zsinati ülészakok közötti időben az egyházat egyetemesen érintő ügyekben;
- b) intézkedik az egyházkerületeket illető mindazon ügyekben, amelyeket az egyházkerületek hozzá felterjesztenek;
- c) végrehajtja a Zsinat határozatait;
- d) elnöksége útján rendelkezik az ülések összehívásáról és intézkedik azok megtartásáról;
- e) gondoskodik a javaslatok és tervezetek előkészítéséről, és ezeket a Zsinat tagjainak, szükség esetén az Egyházmegyék Elnökségének megküldi;
- f) a zsinat hatáskörébe tartozó fegyelmi ügyek tárgyalására vádhatósági képviselőt választ;
- g) gondoskodik a zsinati titkárság megszervezéséről, működési szabályzatát jóváhagyja, tevékenységét ellenőrzi.

Harmadik fejezet

Országos intézmények, szövetségek, értekezletek

165. §. A Romániai Református Egyház két egyházkerületének közös intézményei:

1. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet
2. Romániai Református Pedagógiai Intézet
3. Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete
4. Romániai Országos Református Lelkészerterkezleti Szövetség (RORLÉSZ)

Ezek működési szabályzatát mindegyik maga készíti el, és a Zsinat hagyja jóvá.

166. §. A Zsinati Állandó Tanácsnak joga van az egyház hitéletét, jogelveit és tagjai érdekvédelmét érintő ügyekben országos értekezletet összehívni.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

167. §. Jelen jogszabály hatályba lép 2006. június 1-én. Az 1948-as Statútum és a 2000. évi Kánon ezzel ellentétes cikkelyei érvényüket veszítik. A 2000. évi Kánon 2. főrésze a lelkipásztorok és katekéták képezéséről és alkalmazásáról (1–87. §) érvényben marad.

**Elfogadta a Romániai Református Egyház 2001. október 9-én
Kolozsváron megnyílt Zsinata
6. ülészakának 4. ülésén.**

Kelt, Kolozsváron 2006. április 3-án.

**Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**D. Tőkés László püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

**Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

TARTALOM

Első rész: Az egyházközség	1
Első fejezet: Az egyházközsegekről általában	1
Második fejezet: Az egyháztagok egyházközségi illetősége	3
Harmadik fejezet: Az egyházközség tisztviselői és tisztségviselői	5
Negyedik fejezet: Az egyházközségi tisztviselők, tisztségviselők és alkalmazottak választása.....	14
Ötödik fejezet: A presbitérium	17
Hatodik fejezet: Az Egyházközségi Közgyűlés	23
Második rész: Az egyházmegye.....	24
Első fejezet: Az egyházmegye szervezete.....	24
Második fejezet: Az egyházmegye tisztségviselői és tisztviselői	25
Harmadik fejezet:	
A) Az Egyházmegyei Közgyűlés	33
B) Az Egyházmegyei Tanács	35
C) Az Egyházmegyei Elnökség.....	36
D) Az egyházmegyei értekezletek.....	37
Harmadik rész: Az egyházkerület.....	38
Első fejezet: Az egyházkerület szervezete.....	38
Második fejezet: Az egyházkerület tisztségviselői.....	39
Harmadik fejezet:	
A) Az Egyházkerületi Közgyűlés	44
B) Az Egyházkerületi Igazgatótanács.....	47
C) Egyházkerületi Elnökség.....	48
D) Püspöki Szék. Esperesek Kollégiuma.....	48
E) Gondnokok Kollégiuma	49
F) Egyházkerületi értekezletek.....	49
Negyedik rész: Az országos egyház	50
Első fejezet: A Zsinat.....	50
Második fejezet: A Zsinati Állandó Tanács	52
Harmadik fejezet: Országos intézmények, szövetségek, értekezletek	54
Záró rendelkezés	54